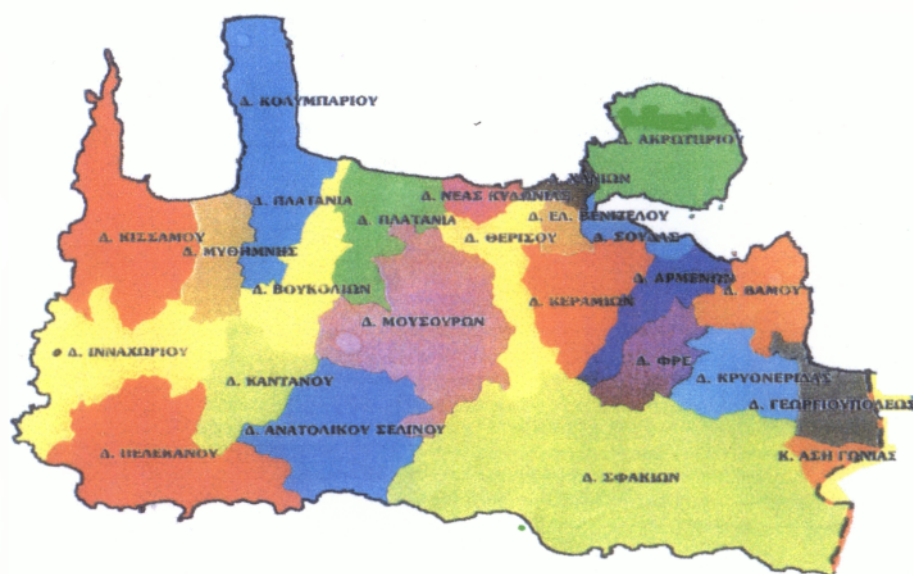

Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΕΛΕΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
(Τ.Α.Π.) ΔΗΜΟΥ ΙΝΝΑΧΩΡΙΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ~~ΧΑΙΡΕΤΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ~~

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: Χαιρετάκη Ειρήνη

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2004

*Αφιερώνεται στην οικογένειά μου που με
στήριξε καθ'όλη την διάρκεια των
σπουδών μου.*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Α'

	Σελ.
Εισαγωγή	5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

1.1. Εισαγωγή	8
1.2. Δημογραφικά χαρακτηριστικά	9
1.2.1. Διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού	10
1.2.2. Πυκνότητα του πληθυσμού	12
1.2.3. Σύσταση πληθυσμού κατά φύλο και ομάδες ηλικιών	13
1.2.4. Πληθυσμός κατά φύλο και οικογενειακή κατάσταση	15
1.3. Οικονομικά χαρακτηριστικά	16
1.3.1. Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός	16
Οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά φύλο και ομάδες	
1.3.2. ατομικών επαγγελμάτων	18
Οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά θέση στο επάγγελμα	
1.3.3. και ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας	19
1.4. Κοινωνικά χαρακτηριστικά	20
1.4.1. Επίπεδο εκπαίδευσης	20
1.4.2. Νοικοκυριά κατά μέγεθος και μέλη	22
1.4.3. Κατοικίες κατά φορέα ιδιοκτησίας	24
1.4.4. Κατοικίες βάσει αριθμού δωματίων που διαθέτουν	26
1.4.5. Κατοικίες και ανέσεις	26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Μορφολογικά – κλιματολογικά χαρακτηριστικά της	
2.1. περιοχής	27
2.2. Υποδομές	28
2.3. Χρήσεις γης - Βοσκότοποι	29
2.4. Γεωργία	30
2.4.1. Ελαιοκομία	30
2.4.2. Καστανιά	31
2.4.3. Αμπελουργία	33
2.4.4. Κηπευτικά υπό κάλυψη (θερμοκηπίου)	33
2.4.5. Κηπευτικά υπαίθρου	34
2.4.6. Άλλες δενδρώδεις καλλιέργειες	35

2.5.	Κτηνοτροφία	36
2.5.1.	Προβατοτροφία	36
2.5.2.	Αιγοτροφία	37
2.5.3.	Λοιποί κλάδοι	37
2.6.	Αλιεία	39
2.7.	Αγροτικές βιομηχανίες	40
2.8.	Αγροτικοί συνεταιρισμοί	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

3.1.	Γενικά	41
3.2.	Καταστήματα και μεταποιητικές μονάδες	41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

4.1.	Εισαγωγή	45
4.2.	Τουρισμός	45
4.3.	Εναλλακτικές μορφές τουρισμού	48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

5.1.	Εισαγωγή	51
5.1.1.	Οδοποιία	51
5.1.2.	Ύδρευση	52
5.1.3.	Αποχέτευση	53
5.1.4.	Άρδευση	53
5.1.5.	Λοιπές υποδομές	54
5.2.	Κοινωνικές υποδομές	55
5.2.1.	Υγεία	55
5.2.2.	Παιδεία	56
5.2.3.	Αθλητισμός	57
5.3.	Φυσικό περιβάλλον	57
5.3.1.	Βιότοποι - Οικοσυστήματα	57
5.3.2.	Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους	59
5.4.	Πολιτισμός	60
5.4.1.	Ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών μνημείων	60
5.4.2.	Πολιτιστικές διαδρομές	61
5.4.3.	Λαογραφικό Μουσείο στο δ.δ. Έλους	62

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ

6.1. Δημογραφικά χαρακτηριστικά	63
6.2. Οικονομικά χαρακτηριστικά	65
6.3. Κοινωνικά χαρακτηριστικά	70
6.4. Τεχνικές υποδομές	71
6.5. Απορρίμματα	72
6.6. Φυσικό περιβάλλον	72

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1
ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΕΡΓΑ

1. Εκτελεσμένα έργα της τελευταίας τριετίας	75
2. Τεχνικό πρόγραμμα 2003	76

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ

2.1. Βασικά σχέδια υποδομών	77
2.1.1. Οδοποιία	77
2.2. Υδρευτικά και υδρο-αρδευτικά έργα	78
2.3. Φυσικό περιβάλλον	79
2.4. Τουριστικές υποδομές	81
2.5. Αθλητικές εγκαταστάσεις	82
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αγροτική ανάπτυξη -	
2.6. Ανασυγκρότηση της υπαίθρου 2000-2006»	84
2.7. Τεχνικό Πρόγραμμα 2004	92

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ 93

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΗΓΕΣ 99

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 100

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τη διαμόρφωση του νέου Χάρτη για τους Ο.Τ.Α., στη χώρα μας με το πρόγραμμα «Ι. Καποδίστριας», τις υποχρεωτικές συνενώσεις των Κοινοτήτων και τη δημιουργία των νέων Δήμων, ανοίγεται ένα νέο κεφάλαιο για την Πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση, ενώ παράλληλα ενισχύονται σημαντικά οι διαδικασίες της Τοπικής Ανάπτυξης, ιδιαίτερα για τις αγροτικές περιοχές.

Με την ψήφιση του Ν. 2539/97 «Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Πρόγραμμα «Ι. Καποδίστριας»), στο νομό Χανίων συγκροτήθηκαν 21 νέοι Δήμοι που, μαζί με τους Δήμους Χανίων και Κεραμίων και τις δύο Κοινότητες Γαύδου και Ασή Γωνιάς που δεν υπέστησαν καμία διοικητική μεταβολή, αποτελούν πλέον τους 23 Δήμους και τις 2 Κοινότητες.

Συγκεκριμένα, οι Καποδιστριακοί Δήμοι και Κοινότητες του Νομού Χανίων, είναι οι εξής:

- Δ. Ακρωτηρίου με έδρα τον οικισμό Αρωνίου,
- Δ. Ανατολικού Σελίνου με έδρα τον οικισμό Καμπανού,
- Δ. Αρμένων με έδρα τον οικισμό Καλυβών,
- Κοινότητα Ασή Γωνιάς,
- Δ. Βάμου με έδρα τον οικισμό Βάμου,
- Δ. Βουκολίων με έδρα τον οικισμό Βουκολιές,
- Κοινότητα Γαύδου,
- Δ. Γεωργιουπόλεως με έδρα τον οικισμό Κουρνά,
- Δ. Ελευθέριου Βενιζέλου με έδρα τον οικισμό Μουρνιών,
- Δ. Θερίσου με έδρα τον οικισμό Βαμβακόπουλο,
- Δ. Ινναχωρίου με έδρα τον οικισμό Έλους,

- Δ. Καντάνου με έδρα τον οικισμό Κάντανο,
- Δ. Κεραμίων, με έδρα τον οικισμό Παππαδιανών,
- Δ. Κισσάμου με έδρα τον οικισμό Κισσάμου,
- Δ. Κολυμβαρίου με έδρα τον οικισμό Κολυμβάρι,
- Δ. Κρυονερίδας με έδρα τον οικισμό Βρύσεως Αποκορρώνου,
- Δ. Μουσούρων με έδρα τον οικισμό Αλικιανό,
- Δ. Μυθήμνης με έδρα τον οικισμό Δραπανιά,
- Δ. Νέας Κυδωνίας με έδρα τον οικισμό Δαράτσου,
- Δ. Πελεκάνου με έδρα τον οικισμό Παλαιοχώρας,
- Δ. Πλατανιάς με έδρα τον οικισμό Γερανίου,
- Δ. Σούδας με έδρα τον οικισμό Σούδας,
- Δ. Σφακίων με έδρα τον οικισμό Χώρα Σφακίων,
- Δ. Φρε με έδρα τον οικισμό Φρέ και
- Δ. Χανίων με έδρα την πόλη των Χανίων.

Η περιοχή του νέου δήμου είναι στο Νοτιοδυτικό άκρο του Νομού Χανίων, ανήκει στην πλειοψηφία της στην 10^η Γεωγραφική Ενότητα του 1416/84 και όλες σχεδόν οι πρώην κοινότητες που τον απαρτίζουν ανήκουν διοικητικά στην Επαρχία Κισσάμου εκτός από την Κοινότητα Στροβλών που ανήκει στην επαρχία Σελίνου.

Με βάση την οδηγία 75/268 Ε.Ε. στην ταξινόμηση των Κοινοτήτων Νομού Χανίων από τις παραπάνω (6) ανήκουν στις Ορεινές (Βλάτους, Έλους, Κάμπου, Κεφαλίου, Περιβολίων και Στροβλών) και (2) στις μη ευνοημένες¹ (Αμυδαλοκεφαλίου, Βάθης).

¹ Με τον όρο αυτό εννοούμε τις κοινότητες που βρίσκονται σε υψόμετρο 400 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας, όπου μία σειρά από παράγοντες δυσχεραίνουν την ομαλή συνέχιση της παραγωγικής διαδικασίας, αναγκάζοντας τον πληθυσμό να ζει σε μειονεκτικές συνθήκες.

Στο Α΄ μέρος της μελέτης που ακολουθεί, γίνεται μία προσπάθεια καταγραφής και αξιολόγησης των χαρακτηριστικών της περιοχής του Δήμου Ινναχωρίου.

Η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης βασίζεται κυρίως στην απογραφή πληθυσμού και κατοικιών που διενήργησε η Ε.Σ.Υ.Ε. το 1991 και αυτό λόγω μη επεξεργασίας και δημοσίευσης βασικών στοιχείων της απογραφής του 2001.

Κατόπιν εντοπίζονται και αξιολογούνται οι ευκαιρίες, οι δυνάμεις, οι αδυναμίες και οι απειλές των δημοτικών διαμερισμάτων (SWOT ανάλυση).

Στο Β΄ μέρος της παρούσας μελέτης παρουσιάζονται τα προτεινόμενα έργα ανά τομέα αναλυτικά, οι προϋπολογισμοί αυτών, οι πηγές χρηματοδότησής τους καθώς και τα εκτελεσμένα έργα της τελευταίας τριετίας.

Τέλος, καταγράφονται κάποιες προτάσεις που αφορούν την ανάπτυξη και αναβάθμιση της περιοχής.

Α' ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

1.1. Εισαγωγή

Ο Δήμος Ινναχωρίου, με έδρα το δ.δ. Έλους, βρίσκεται στο νοτιοδυτικό άκρο του Νομού Χανίων και περιλαμβάνει 8 δημοτικά διαμερίσματα και 24 οικισμούς που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΔΗΜ. ΔΙΑΜΕΡΙΣΜ.	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΈΚΤΑΣΗ (ΧΙΛ. ΣΤΡ)	ΜΟΡΦΟΛ. ΕΛΑΦΟΥΣ
<i>Έλους</i>	Έλος Λίμνη Λούχι	11,5	Ορεινός
<i>Αμυδαλοκεφαλίου</i>	Κεραμωτή Λειβαδιά Αμυδαλοκεφάλι	10,8	Ημιορεινός
<i>Βάθης</i>	Βάθη Μ.Χρυσοσκαλίτισσας Πλοκαμιάνα Τζιτζιφιά	35,3	Ημιορεινός
<i>Βλάτους</i>	Βλάτος Ρογδιά	12,1	Ορεινός
<i>Κάμπου</i>	Κάμπος Μελισσιά Μπερμπαθιάνα Πλαγιά	24,2	Ορεινός
<i>Κεφαλίου</i>	Κεφάλι Αερινός Θεοδωριανά Παπαδιανά Φελεσιανά	10,2	Ορεινός
<i>Περιβολίων</i>	Περιβόλια	4,7	Ορεινός
<i>Στροβλών</i>	Στροβλές Αλιγοί	27,9	Ορεινός

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Δημοτικά διαμερίσματα Δήμου Ινναχωρίου

Ο Δήμος καταλαμβάνει έκταση 136,7 χιλιάδων στρεμμάτων και αριθμεί 1.637 κατοίκους βάσει των στοιχείων απογραφής πληθυσμού και κατοίκων που διενήργησε η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (Ε.Σ.Υ.Ε.) το 1991.

1.2. Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Κατά την δεκαετία 1991-2001 ο πληθυσμός μειώθηκε κατά 13%. Σήμερα ο Δήμος αριθμεί 1.443 κατοίκους βάσει της απογραφής του 2001. Αναλυτικά στον πίνακα που ακολουθεί:

Δημοτικά Διαμερίσμ.	Αριθμός Οικισμών	Πληθυσμός σε (απόλυτες τιμές)					Ποσοστιαία Εξέλιξη Πληθυσμού (%)					Πυκνότητα (σε km ²)
		'61	'71	'81	'91	'01	61-71	71-81	'81-91	91-01	81-01	
<i>Αμυγδαλοκ.</i>	3	362	243	198	171	156	-32,87	-18,52	-13,64	-8,7	-21,2	14,4
<i>Βάθης</i>	4	489	364	301	234	203	-25,56	-17,31	-22,26	-13,2	-32,5	5,7
<i>Βλάτους</i>	2	336	295	249	222	191	-12,20	-15,59	-10,84	-13,9	-23,2	15,7
<i>Έλους</i>	3	419	457	410	384	326	-9,07	-10,28	-6,34	-15,1	20,4	28,3
<i>Κάμπου</i>	4	399	300	284	258	194	-24,81	-5,33	-9,15	-24,8	-31,6	8
<i>Κεφαλίου</i>	5	349	236	194	145	150	-32,38	-17,80	-25,26	3,4	-22,6	14,7
<i>Περιβολίων</i>	1	132	87	91	74	38	-34,09	4,60	-18,68	-48,6	-58,2	8
<i>Στροβλών</i>	2	253	241	225	185	185	-4,74	-6,64	-17,78	0	-17,7	6,6
ΣΥΝΟΛΟ	24	2.739	2.223	1.952	1.673	1.443	-18,84	-12,19	-14,29	-13,7	-26	10,5

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού 1981-2001

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., 2001.

Το δ.δ. Έλους που αποτελεί και την έδρα του Δήμου, είναι το μεγαλύτερο σε πληθυσμό διαμέρισμα του Δήμου με 326 κατοίκους, ενώ από πλευράς έκτασης, τα πρωτεία κατέχει το δ.δ. Βάθης με 35,3 χιλ. στρέμματα. Το δ.δ. Περιβολίων είναι το μικρότερο τόσο σε έκταση όσο και σε πληθυσμό.

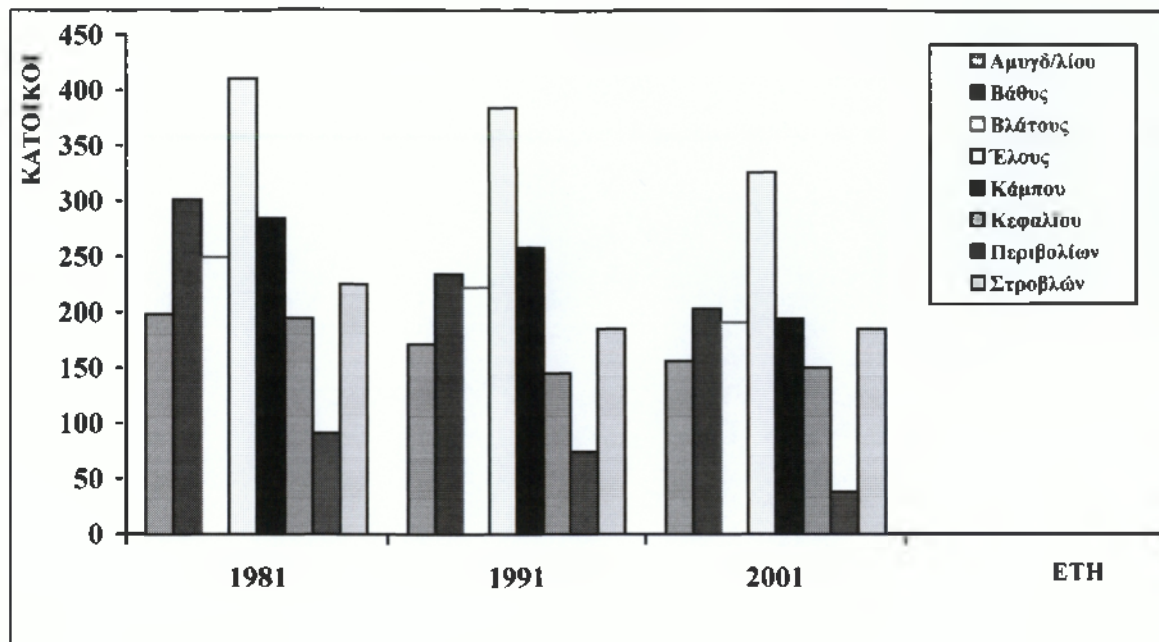
1.2.1. Διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού

Η πληθυσμιακή εξέλιξη στο Δήμο Ινναχωρίου ακολουθεί διαχρονικά φθίνουσα πορεία. Συγκεκριμένα ο πληθυσμός από 1.952 κατοίκους το 1981 μειώθηκε κατά 14,3 % (σε 1.673) το 1991. Η μείωση όμως αυτή συνεχίστηκε και το 2001 σε 1.443 κατοίκους (-13%).

Σε επίπεδο δημοτικών διαμερισμάτων, η γενική εικόνα είναι αυτή της πληθυσμιακής αποδυνάμωσης τους εκτός από το δ.δ. Περιβολίων του οποίου ο πληθυσμός παρέμεινε σταθερός κατά την περίοδο 1991-2001 και το δ.δ. Κεφαλίου του οποίου ο πληθυσμός αυξήθηκε κατά 3,4%.

Συνολικά για την περίοδο 1981-2001, ο πληθυσμός του Δήμου παρουσίασε μείωση κατά 26%.

Οι πληθυσμιακές μεταβολές ανά δημοτικό διαμέρισμα για την χρονική περίοδο 1981 – 2001, παρουσιάζονται στο Γράφημα 1.

ΓΡΑΦΗΜΑ 1: Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού
ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., 1991.

Αναφορικά με τους ρυθμούς μείωσης του πληθυσμού των διαμερισμάτων που απαρτίζουν τον Δήμο Ινναχωρίου, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

- οι ρυθμοί μείωσης του πληθυσμού ακολουθούν διαχρονικά (1961-1991) συνεχή πτωτική πορεία μόνο στο διαμέρισμα Αμυγδαλοκεφαλίου (ημιορεινό),
- στα διαμερίσματα Βάθης, Κάμπου, Κεφαλίου και Περιβολίων, ενώ στην διάρκεια των ετών 1961-81 ακολουθούν πτωτική πορεία, αυτή αντιστρέφεται την περίοδο 1981-91 οπότε και οι ρυθμοί μείωσης του πληθυσμού βαίνουν αυξητικοί (επιδείνωση προβλήματος πληθυσμιακής αποδυνάμωσης),
- το αντίθετο συμβαίνει στα διαμερίσματα Βλάτους και Έλους όπου την περίοδο 1961-81 οι ρυθμοί μείωσης αυξάνουν διαχρονικά και η ανοδική αυτή πορεία αντιστρέφεται την περίοδο 1981-91,

- στο διαμέρισμα Στροβλών τέλος, οι ρυθμοί εξόδου του πληθυσμού ακολουθούν αυξητική πορεία σε όλη την διάρκεια της περιόδου 1961-1991.

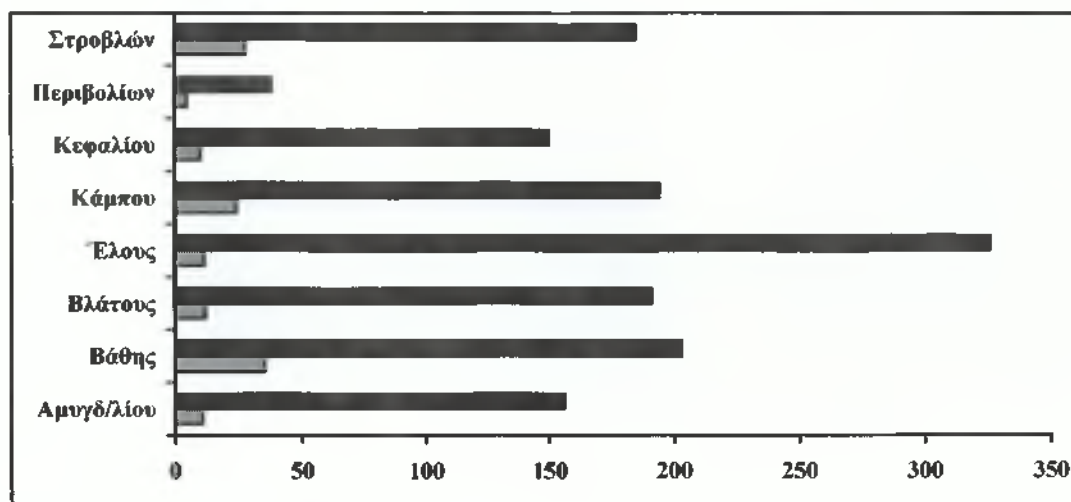
Συμπερασματικά, να σημειώσουμε ότι την μεγαλύτερη πληθυσμιακή αποδυνάμωση την περίοδο 1961-1991 υπέφεραν τα διαμερίσματα Κεφαλίου (-58,45%), Αμυγδαλοκεφαλίου (-52,765), Βάθης (-52,15%), και Περιβολίων (-43,94%) ενώ το μικρότερο ποσοστό μείωσης παρατηρήθηκε στο διαμέρισμα Έλους (-8,35%).

Ένα άλλο χαρακτηριστικό διαφοροποίησης των μεταβολών του πληθυσμού είναι ότι οι οικισμοί Λιβάδια (δ.δ. Αμυγδαλοκεφαλίου) και Μονή Χρυσosκαλίτισσας (δ.δ. Βάθης) συγκροτήθηκαν την τελευταία 17ετία. Ο οικισμός Λιβάδια απογράφηκε για πρώτη φορά το 1981 (αριθμούσε 11 κατοίκους) αλλά και οι δύο οικισμοί εμφανίζουν υψηλό ετήσιο ρυθμό αύξησης του πληθυσμού τους. Συγκεκριμένα από 30 κατοίκους στον οικισμό Λιβάδια το 1981 αυξήθηκαν στους 82 το 1991, και αντίστοιχα για τη Μονή Χρυσosκαλίτισσας από 35 σε 65 κατοίκους.

1.2.2. Πυκνότητα του πληθυσμού

Συνολικά στο Δήμο η πυκνότητα του πληθυσμού 10,5 κάτοικοι ανά km², αρκετά χαμηλή, όχι όμως αδικαιολόγητα, αν λάβουμε υπόψη τη μορφολογία του εδάφους των δημοτικών διαμερισμάτων του Δήμου, τα οποία στην πλειοψηφία τους είναι ορεινά.

Η έδρα του Δήμου (Έλος) είναι το πιο πυκνοκατοικημένο διαμέρισμα με 28,3 κατοίκους ανά km².

ΓΡΑΦΗΜΑ 2: Διάκριση δ.δ. βάσει έκτασης και πληθυσμού
 ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε, 2001

1.2.3. Σύσταση πληθυσμού κατά φύλο και ομάδες ηλικιών

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της απογραφής του 2001 στο Δήμο Ινναχωρίου, το ανδρικό φύλο παρουσιάζεται να υπερτερεί έναντι του γυναικείου, καθώς από τους 1.673 κατοίκους, 885 είναι άνδρες (ποσοστό 52,9%) και 788 γυναίκες (ποσοστό 47,1%).

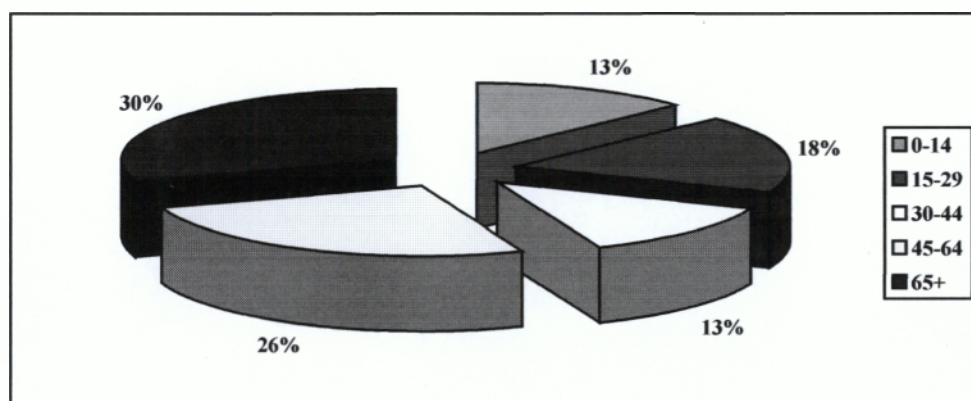
Δημοτικά Διαμερίσμ.	Αμφ. φύλων	ΑΡΡΕΝΕΣ						ΘΗΛΕΙΣ					
		ΣΥΝ	0-14	15-29	30-44	45-64	65+	ΣΥΝ	0-14	15-29	30-44	45-64	65+
Αμυγδαλοκεφ.	171	88	13	11	13	18	33	83	14	8	12	23	26
Βάθης	234	123	13	17	12	34	47	111	8	12	10	34	47
Βλάτους	222	115	19	21	18	35	22	107	13	20	15	33	26
Έλους	384	204	35	34	39	42	54	180	24	33	23	40	60
Κάμπου	258	142	18	36	16	36	36	116	15	18	16	35	32
Κεφαλίου	145	71	8	10	3	18	32	74	8	10	6	19	31
Περιβολίων	74	43	10	6	9	7	11	31	5	7	7	3	9
Στροβλών	185	99	10	33	10	33	13	86	10	17	9	32	18
ΣΥΝΟΛΟ	1.673	885	126	168	120	223	248	788	97	125	98	219	249

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Σύσταση πληθυσμού κατά φύλο και ομάδες ηλικιών
 ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., 1991

Γενικά ο πληθυσμός του Δήμου Ινναχωρίου κατανέμεται στις διάφορες ηλικιακές ομάδες ως εξής:

- ποσοστό 13% του πληθυσμού είναι ηλικίας 0-14 ετών,
- ποσοστό 18% είναι 15-29 ετών
- ποσοστό 13% είναι 30-44 ετών
- ποσοστό 26% είναι 45-64 ετών και
- ποσοστό 30% του πληθυσμού είναι 65 ετών και άνω.

Διαγραμματικά τα δεδομένα αυτά, απεικονίζονται στο ακόλουθο γράφημα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3: Κατανομή πληθυσμού βάσει ηλικίας
ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε, 1991

Οι παραγωγικές ηλικίες (15-64 ετών) αποτελούν το 56,69% του πληθυσμού, ενώ όλα τα διαμερίσματα του Δήμου έχουν σαν βασικό χαρακτηριστικό την γήρανση του πληθυσμού. Ενδεικτικό του φαινομένου γήρανσης, είναι το γεγονός ότι το 30% σχεδόν του πληθυσμού του Δήμου είναι ηλικιωμένοι.

Το φαινόμενο γήρανσης του πληθυσμού παρουσιάζεται εντονότερο στα διαμερίσματα Βάθης, Κεφαλίου, Αμυγδαλοκεφαλίου και Κάμπου. Από την άλλη, τα μεγαλύτερα ποσοστά πληθυσμού παραγωγικών ηλικιών έχουν τα διαμερίσματα Στροβλών (72,43%), Βλάτους (63,96%), Κάμπου (60,85%) και Έλους (54,95%).

1.2.4. Πληθυσμός κατά φύλο και οικογενειακή κατάσταση

Οι έγγαμοι υπερτερούν αριθμητικά του άγαμου πληθυσμού με ποσοστό 41,84% έναντι 27,85%. Ένα σημαντικό μέρος του πληθυσμού του Δήμου Ινναχωρίου βρίσκεται σε κατάσταση χηρείας (29,83%) ενώ το ποσοστό των διαζευγμένων είναι αμελητέο (0,48%), δείγμα της σημασίας που έχει ο θεσμός της οικογενείας.

Στην ανάλυση κατά φύλο εξάγονται μερικά χρήσιμα συμπεράσματα για την οικογενειακή κατάσταση του πληθυσμού του Δήμου. Συγκεκριμένα το 72,5% των άγαμων και το 72% των έγγαμων είναι άνδρες, το σύνολο σχεδόν των ατόμων σε χηρεία είναι γυναίκες (92,8%) ενώ το 87,5% (7 στους 8) των διαζευγμένων είναι άνδρες. Ένα χαρακτηριστικό που συναντάται στην πλειοψηφία, αν όχι στο σύνολο των ορεινών διαμερισμάτων, είναι η αναντιστοιχία που παρατηρείται μεταξύ του αριθμού των άγαμων ανδρών και γυναικών και συγκεκριμένα η έλλειψη άγαμων γυναικών σε αυτά τα διαμερίσματα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε. του 1991, αντιστοιχούν 338 άγαμοι άνδρες σε 128 άγαμες γυναίκες (2,6 άνδρες ανά γυναίκα).

Σε επίπεδο δημοτικών διαμερισμάτων αξίζει να σημειωθεί ότι το διαμέρισμα Βάθης συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό έγγαμων ανδρών (65,85% στο σύνολο του ανδρικού του πληθυσμού) και το χαμηλότερο ποσοστό έγγαμων γυναικών (18,92%). Οι περισσότερες άγαμες γυναίκες βρίσκονται στο διαμέρισμα Αμυγδαλοκεφαλίου , Βάθης και Έλους, ενώ οι περισσότεροι άγαμοι άνδρες (ως ποσοστό του συνόλου του ανδρικού πληθυσμού των αντίστοιχων διαμερισμάτων) βρίσκονται στα δ. δ. Κάμπου, Περιβολίων και Στροβλίων.

1.3. Οικονομικά χαρακτηριστικά

1.3.1. Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός στο Δήμο Ινναχωρίου με βάση την απογραφή του 1991 είναι 655 άτομα και ο μη ενεργός 871. Από τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, 620 άτομα (ποσοστό 94,7%) απασχολούνται σε διάφορους τομείς της παραγωγής και 35 άτομα (ποσοστό 5,3%) είναι άνεργοι. Από αυτό τον αριθμό των ανέργων, οι 28 (ποσοστό 80%) είναι άτομα νεαρά σε ηλικία.

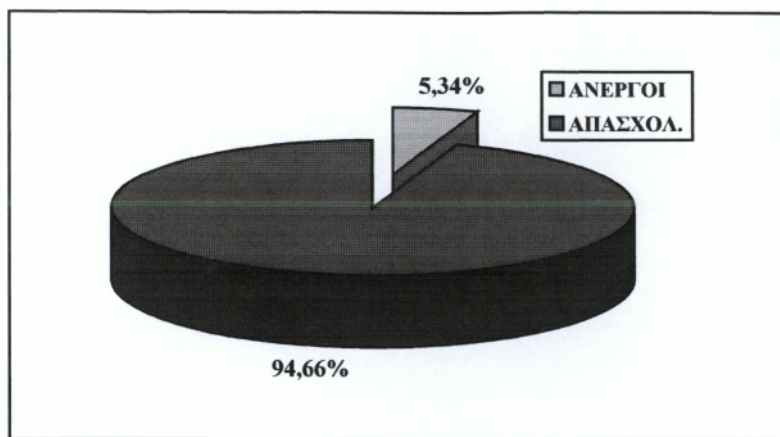
Τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας κατέχουν τα διαμερίσματα Βάθης με 8,11%, Έλους 7,97% και Κεφαλίου με 6,67%. Τα τρία αυτά διαμερίσματα συγκεντρώνουν το 60% περίπου των ανέργων του Δήμου Ινναχωρίου (βέβαια πρόκειται και για τις μεγαλύτερες πληθυσμιακά κοινότητες του Δήμου). Το μικρότερο ποσοστό ανέργων έχει το διαμέρισμα Κάμπου με 2,99%.

Δημοτικά Διαμερίσματα	ΑΡΡΕΝΕΣ					ΘΗΛΕΙΣ				
	Οικ. ενεργοί		Άνεργοι		Οικ. μη ενεργοί	Οικ. ενεργοί		Άνεργοι		Οικ. μη ενεργοί
	Συν	Απασχ.	Συν.	Νέοι		Συν	Απασχ.	Συν.	Νέοι	
Αμυγδαλοκεφαλίου	37	37	0	0	43	8	6	2	2	64
Βάθης	53	51	2	2	60	21	17	4	3	84
Βλάτους	67	66	1	0	36	10	8	2	1	91
Έλους	112	107	5	4	75	26	20	6	5	141
Κάμπου	78	77	1	1	43	56	53	3	3	50
Κεφαλίου	20	17	3	2	43	25	25	0	0	46
Περιβολίων	18	18	0	0	20	6	5	1	1	21
Στροβλών	72	71	1	1	19	46	42	4	3	35
ΣΥΝΟΛΟ	457	444	13	10	339	198	176	22	18	532

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Διάκριση οικονομικά ενεργού και μη πληθυσμού, κατά φύλο
ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., 1991.

Όπως συμβαίνει σε όλες τις ορεινές μειονεκτικές περιοχές όπου οι ευκαιρίες απασχόλησης των γυναικών είναι ελάχιστες, έτσι και στα διαμερίσματα που συνιστούν τον Δήμο Ινναχωρίου, η πλειοψηφία των απασχολούμενων είναι άνδρες (71,6%) έναντι 28,4% γυναίκες. Παράλληλα, οι άνεργες γυναίκες αποτελούν το 61,1% του συνόλου των οικονομικά μη ενεργών ατόμων σε αντίθεση με τους άνεργους άνδρες που αποτελούν το 38,9% του συνόλου.

Τα μεγαλύτερα ποσοστά απασχολούμενων γυναικών εμφανίζουν τα διαμερίσματα Κεφαλίου (στην κοινότητα αυτή υπερτερούν αριθμητικά οι γυναίκες έναντι των ανδρών) όπου το 59,5% των απασχολούμενων είναι γυναίκες, Κάμπου με 40,8% και Στροβλών με 37,2%.

ΓΡΑΦΗΜΑ 4: Ποσοστά απασχόλησης και ανεργίας στο Δ. Ινναχωρίου
ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε, 1991

1.3.2. Οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελμάτων

Στο Δ. Ινναχωρίου το 63,8% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού απασχολείται σε γεωργικά, κτηνοτροφικά, αλιευτικά και υλοτομικά επαγγέλματα (418 άτομα). Από το ποσοστό αυτό, το 66,03% είναι άνδρες και το 33,97% γυναίκες.

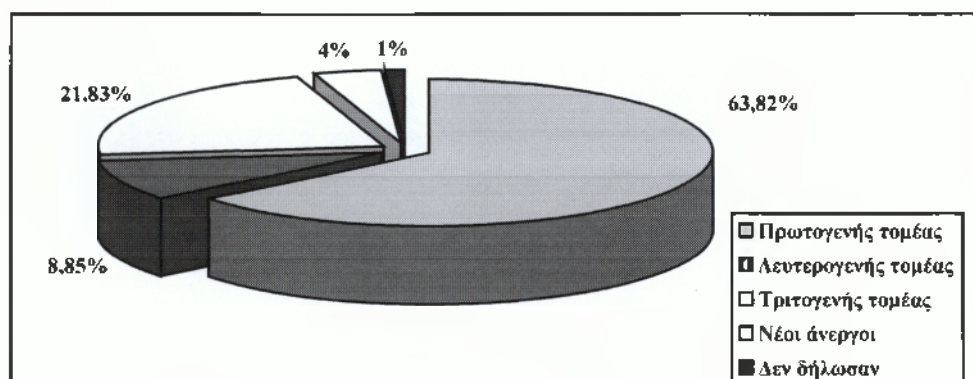
Αξιόλογο επίσης είναι το ποσοστό που κατέχουν οι απασχολούμενοι ως τεχνίτες/εργάτες και χειριστές μεταφορικών μέσων σε όλα τα διαμερίσματα του Δήμου.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι ενώ η γενική εικόνα είναι η αριθμητική υπεροχή των ανδρών απασχολούμενων στα διάφορα επαγγέλματα εμφανίζονται διάφορες εξαιρέσεις. Πιο συγκεκριμένα, στο διαμέρισμα Κεφαλίου οι γυναίκες απασχολούμενοι στα αγροτικά –κτηνοτροφικά – αλιευτικά και υλοτομικά επαγγέλματα είναι 69,23% έναντι 30,77% των ανδρών (στο διαμέρισμα αυτό οι περισσότεροι κάτοικοι είναι γυναίκες και συγκεκριμένα 74 έναντι 71 ανδρών).

Επίσης, στα διαμερίσματα Στροβλών, Περιβολίων και Κεφαλίου το σύνολο των εμπόρων - πωλητών είναι γυναίκες.

1.3.3. Οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά θέση στο επάγγελμα και ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας

Ο πρωτογενής τομέας της παραγωγής, συγκεντρώνει το 63,8% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, ο δευτερογενής τομέας συγκεντρώνει το 8,8% και ο τριτογενής το 21,8%. Το 4,2% είναι νέοι άνεργοι και το 1,2% δε δήλωσαν επάγγελμα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 5: Οικονομική δραστηριότητα στο Δ. Ινναχωρίου
ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., 1991

Σύμφωνα με την ταξινόμηση των κλάδων της οικονομικής δραστηριότητας που ακολουθεί η Ε.Σ.Υ.Ε., στον πρωτογενή τομέα περιλαμβάνεται η ομάδα «γεωργία-κτηνοτροφία-θήρα-δασοκομία-αλιεία», στο δευτερογενή τομέα οι ομάδες «ορυχεία-λατομεία», «μεταποιητική βιομηχανία», «παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού»

και «κατασκευές», ενώ στον τριτογενή τομέα οι ομάδες «εμπόριο-επισκευές-ξενοδοχεία-εστιατόρια», «μεταφορές-αποθήκευση-επικοινωνίες», «ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί» και «λοιπές υπηρεσίες».

Αναφορικά με την θέση στο επάγγελμα, δεδομένου ότι η πλειοψηφία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού απασχολείται στον πρωτογενή τομέα όπου οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις έχουν οικογενειακό χαρακτήρα, συγκεντρώνουν κυρίως αυτοαπασχολούμενους (το 82,89% των αυτοαπασχολούμενων βρίσκεται στον πρωτογενή τομέα). Το 58,02% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Δήμου Ινναχωρίου είναι αυτοαπασχολούμενοι, οι μισθωτοί αποτελούν το 21,37% και η πλειοψηφία τους (74,3%) απαντάται τον τριτογενή τομέα (υπηρεσίες).

1.4. Κοινωνικά χαρακτηριστικά

1.4.1. Επίπεδο εκπαίδευσης

Το επίπεδο εκπαίδευσης στο Δήμο Ινναχωρίου βρίσκεται σε αρκετά χαμηλά επίπεδα, δεδομένου ότι το 11,18% του πληθυσμού είναι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης, το 8,45% τελείωσαν την Γ' τάξη Γυμνασίου, 7,43% είναι αγράμματοι και το 12,35% δεν τελείωσαν τη στοιχειώδη εκπαίδευση. Τα ποσοστά πτυχιούχων ανώτατων-ανώτερων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι αμελητέα. Ακόμη, το 57,83% του πληθυσμού είναι απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται το επίπεδο εκπαίδευσης ανά βαθμίδα ξεχωριστά για κάθε δημοτικό διαμέρισμα.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	ΣΥΝ	ΜΕΤΑΠΤΥ-ΧΙΑΚΟΙ	ΠΤΥΧ. ΑΝΩΤ. ΣΧΟΛ	ΠΤΥΧ. ΤΕΙ, κλπ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΑΠΟΦ. ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ.	ΤΕΛ Γ' ΤΑΞΗ ΓΥΜΝ	ΑΠΟΦ. ΣΤΟΙΧ. ΕΚΠ.	ΔΕΝ ΤΕΛ. ΣΤΟΙΧ. ΕΚΠ.	ΑΓΡΑΜ-ΜΑΤΟΙ
Αμυγδαλοκεφαλίου	162	0	0	0	0	13	12	93	21	13
Βάθης	219	0	0	1	2	18	12	155	20	11
Βλάτους	204	0	5	0	1	24	20	118	23	13
Έλους	354	2	3	4	1	34	32	196	46	34
Κάμπου	236	0	2	1	4	22	23	126	39	19
Κεφαλίου	138	0	0	1	4	28	5	73	14	10
Περιβολίων	65	0	2	1	3	8	6	34	10	1
Στροβλών	174	0	3	2	2	25	20	93	17	12
ΣΥΝΟΛΟ	1.539	2	15	10	17	172	130	890	190	113

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Πληθυσμός ηλικίας 10 ετών και άνω, κατά επίπεδο εκπαίδευσης, ανά δ.δ.
ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., 1991.

Το μορφωτικό επίπεδο των γυναικών είναι εξαιρετικά φτωχό. Ενδεικτικά να αναφέρουμε ότι το 69,91% των αναλφάβητων είναι γυναίκες, ενώ το 54,21% των ατόμων που δεν τέλειωσαν τη στοιχειώδη εκπαίδευση ανήκουν στο γυναικείο φύλο. Ακόμη, η πλειοψηφία τόσο των αποφοίτων στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης όσο και αυτών που τελείωσαν τη Γ' τάξη Γυμνασίου είναι άνδρες (52,47%, 65,12% και 62,31% αντίστοιχα). Τόσο η πλειοψηφία των φοιτητών (64,71%) όσο και το 64% των πτυχιούχων ανώτατων – ανωτέρων σχολών είναι άνδρες.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι η θέση των γυναικών στο Δήμο Ινναχωρίου είναι εξαιρετικά υποβαθμισμένη τόσο σε όρους έλλειψης ευκαιριών απασχόλησης όσο και σε όρους μορφωτικού επιπέδου, φαινόμενο που συναντάται στην πλειοψηφία αν όχι στο σύνολο των ορεινών διαμερισμάτων.

Διαμερίσματα	Αναλφάβητοι	Άνδρες	Γυναίκες
Αμυγδαλοκεφαλίου	8,55%	46,15%	53,85%
Βάθης	5,02%	27,27%	72,73%
Βλάτους	6,37%	23,08%	76,92%
Έλους	9,60%	32,35%	67,65%
Κάμπου	8,05%	36,84%	63,16%
Κεφαλίου	7,41%	30,00%	70,00%
Περιβολίων	1,54%	0%	100,00%
Στροβλών	6,90%	8,33%	91,67%
ΣΥΝΟΛΟ	7,34%	30,09%	69,91%

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: Ποσοστά αναλφάβητων
ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., 1991

Το μορφωτικό επίπεδο λοιπόν, εμφανίζεται ως ένα ακόμη πρόβλημα -μετά την πληθυσμιακή αποδυνάμωση του Δήμου- που αποτελεί τροχοπέδη για την ανάπτυξη της περιοχής, καθώς δεν επιτρέπει την ανάληψη κάθε είδους επιχειρηματικής πρωτοβουλίας.

1.4.2. Νοικοκυριά κατά μέγεθος και μέλη

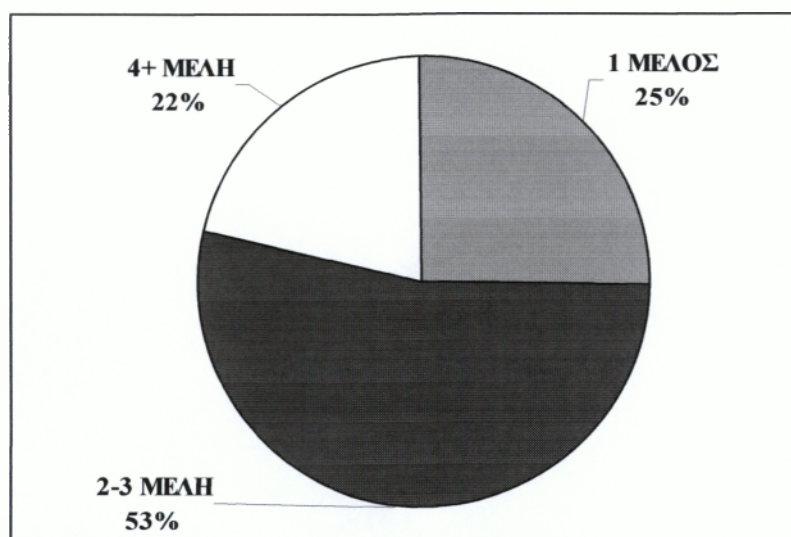
Στον Δήμο Ινναχωρίου, βάσει των στοιχείων της απογραφής που διενήργησε η Ε.Σ.Υ.Ε. το 1991, υπάρχουν 595 νοικοκυριά που αριθμούν 1.494 μέλη. Στον ακόλουθο πίνακα, παρουσιάζονται τα νοικοκυριά κατά μέγεθος και μέλη.

Α/Α	ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	
		ΝΟΙΚ.	ΜΕΛΗ
1	Αμυγδαλοκεφαλίου	72	152
	1 μέλος	30	30
	2-3 μέλη	30	64
	4 μέλη και άνω	12	58
2	Βάθης	97	197
	1 μέλος	30	30
	2-3 μέλη	58	128
	4 μέλη και άνω	9	39
3	Βλάτους	76	210
	1 μέλος	16	16
	2-3 μέλη	37	85
	4 μέλη και άνω	23	109
4	Έλους	119	343
	1 μέλος	17	17
	2-3 μέλη	69	163
	4 μέλη και άνω	33	163
5	Κάμπου	83	220
	1 μέλος	17	17
	2-3 μέλη	47	109
	4 μέλη και άνω	19	94
6	Κεφαλίου	62	141
	1 μέλος	18	18
	2-3 μέλη	36	80
	4 μέλη και άνω	8	43
7	Περιβολίων	30	66
	1 μέλος	13	13
	2-3 μέλη	10	22
	4 μέλη και άνω	7	31
8	Στροβλών	56	165
	1 μέλος	10	10
	2-3 μέλη	29	71
	4 μέλη και άνω	17	84
	ΣΥΝΟΛΟ	595	1494
	1 μέλος	151	151
	2-3 μέλη	316	722
	4 μέλη και άνω	128	621

ΠΙΝΑΚΑΣ 7 : Νοικοκυριά κατά μέγεθος και μέλη ανά δ.δ.

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., 1991

Όπως φαίνεται στο γράφημα που ακολουθεί, το μέσο μέγεθος των νοικοκυριών είναι 2,5 μέλη. Η πλειοψηφία τους αριθμούν 2-3 μέλη (53,1% του συνόλου των νοικοκυριών), 25,4% των νοικοκυριών είναι μονομελή, ενώ 21,5% των νοικοκυριών έχουν από 4 μέλη και άνω. Όλα τα νοικοκυριά διαμένουν σε κανονικές κατοικίες.

ΓΡΑΦΗΜΑ 6: Ποσοστό οικογενειών με βάση τα μέλη
ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., 1991.

1.4.3. Κατοικίες κατά φορέα ιδιοκτησίας

Στον Δήμο Ινναχωρίου έχουν καταγραφεί 1.097 κατοικίες, το σύνολο των οποίων είναι κανονικές. Από αυτές το 54,1% (593 κατοικίες) είναι κατοικούμενες και το υπόλοιπο 45,95 (504 κατοικίες) είναι κενές.

Αναφορικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς, το σύνολο σχεδόν των κατοικιών (99,65) είναι ιδιωτικές και μόνο το 0,4% (4 κατοικίες) και βρίσκονται στο διαμέρισμα Βλάτους.

Σε επίπεδο διαμερισμάτων το μεγαλύτερο ποσοστό κατοικούμενων κατοικιών στο σύνολο των κατοικιών τους έχουν τα διαμερίσματα Έλους (73,3), Στροβλών (71,8%) και Βλάτους (65,5%). Τις περισσότερες κενές κατοικίες έχουν τα διαμερίσματα Βάθης (63,7%), Αμυδαλοκεφαλίου (55%) και Κεφαλίου (52,7%).

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ				
		ΣΥΝΟΛΟ	ΚΑΤΟΙΚ.	ΚΕΝΕΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΙΔΙΟΚΤ.	
					ΙΔΙΩΤΕΣ	ΔΗΜ. & Ν.Π.Δ.Δ.
Αμυδαλοκεφαλίου	160	160	72	88	160	0
Βάθης	267	267	97	170	267	0
Βλάτους	116	116	76	40	112	4
Έλους	161	161	118	43	161	0
Κάμπου	132	132	82	50	132	0
Κεφαλίου	131	131	62	69	131	0
Περιβολίων	52	52	30	22	52	0
Στροβλών	78	78	56	22	78	0
ΣΥΝΟΛΟ	1.097	1.097	593	604	1.093	4

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: Κανονικές κατοικίες κατά φορέα ιδιοκτησίας
ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., 1991

1.4.4. Κατοικίες βάσει αριθμού δωματίων που διαθέτουν

Οι 1.097 κατοικίες του Δήμου Ινναχωρίου διαθέτουν συνολικά 4.310 δωμάτια, από τα οποία μόνο 2 (0,05% του συνόλου) χρησιμοποιούνται για επαγγελματικούς σκοπούς και βρίσκονται ένα στο διαμέρισμα Αμυγδαλοκεφαλίου και ένα στο διαμέρισμα Έλους.

Η κατανομή των κατοικιών του Δήμου βάσει του αριθμού των δωματίων που διαθέτουν έχει ως εξής: 31,18% διαθέτει 4 δωμάτια, 29,26% των κατοικιών διαθέτουν 3 δωμάτια, 27,62% από 5 δωμάτια και άνω, 10,03% από 2 δωμάτια και 1,91% των κατοικιών διαθέτουν από 1 δωμάτιο.

1.4.5. Κατοικίες και ανέσεις

Αναφορικά με τις ανέσεις που διαθέτουν, 98,72% των κατοικιών διαθέτουν κουζίνα, 92,16% διαθέτουν ηλεκτρικό φως, 91,98% ύδρευση, 90,79% αποχωρητήριο και 88,97% αποχέτευση. Σε μικρότερο βαθμό, διαθέτουν λουτρό / ντους το 56,79% των κατοικιών, τηλέφωνο διαθέτει το 31,45%, 6,11% διαθέτει ηλιακό θερμοσίφωνα και μόνο 2,10% των κατοικιών διαθέτει κεντρική θέρμανση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

2.1. Μορφολογικά-κλιματολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής

Ο Δ. Ινναχωρίου έχει έκταση 136,7 χιλ. στρέμματα. Η επιφάνεια του χαρακτηρίζεται τόσο από ορεινές όσο και ημιορεινές εκτάσεις.

Στην περιοχή υπάρχουν τα υψώματα Κουτρούλης (υψ. 1.701 μ.) και το ύψωμα Αγ. Δίκαιος (υψ. 1.182 μ.) καθώς επίσης και το φαράγγι του Κάμπου.

Οι σημαντικότεροι ποταμοί και χείμαρροι είναι αυτοί του Κάμπου (μήκους 25 km) και ο Τυφλός (μήκους 75 km) που πηγάζει από τον Άγιο Δίκαιο και εκβάλλει στον κόλπο της Κισσάμου.

Η σημασία του κλίματος είναι καθοριστική για την ανάπτυξη μίας περιοχής και ιδιαίτερα βαρύνουσα για την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα. Στην περιοχή Λιβάδια-Χρυσοσκαλίτισσα επικρατεί κλίμα μεσογειακό, ήπιο θαλάσσιο, με έντονη την ευνοϊκή επίδραση της θάλασσας και με κύρια χαρακτηριστικά τον εξαιρετικά ήπιο χειμώνα, την αυξημένη ηλιοφάνεια με ιδιαίτερη σημασία την περίοδο του χειμώνα, τις περιορισμένες βροχοπτώσεις και τη μεγάλη θερμότητα, ξηρή περίοδο κατά τους ανοιξιάτικους και καλοκαιρινούς μήνες.

2.2. Υποδομές

Σύμφωνα με στοιχεία που επεξεργάστηκε η Ε.Σ.Υ.Ε. το 2000 προκύπτει η κατανομή των αρδευόμενων εκτάσεων κατά είδος καλλιέργειας. Από τον παρακάτω πίνακα διαφαίνεται ότι το διαμέρισμα Βλάτους κατέχει την μεγαλύτερη έκταση τόσο αροτραίων όσο και κηπευτικών καλλιεργειών που ποτίστηκαν κατά το έτος 2000. Την πρώτη θέση στις δενδρώδεις καλλιέργειες κατέχει το διαμέρισμα Έλους όπου ποτίστηκαν 2.000 στρέμματα

Δημοτ. Διαμερίσμ.	Σύνολα	Αροτραίες	Κηπευτικά	Δενδρώδεις
Αμυγδαλοκεφαλίου	347	45	52	250
Βάθης	812	68	94	650
Βλάτους	966	122	144	700
Έλους	2158	100	58	2000
Κάμπου	1428	83	45	1300
Κεφαλίου	148	44	34	70
Περιβολίων	65	20	15	30
Στροβλών	1189	43	46	1100
ΣΥΝΟΛΟ	7113	525	488	6100

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: Καλλιέργειες και αρδευόμενη έκταση

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., 2000

Για την κάλυψη των αναγκών άρδευσης των διάφορων καλλιεργειών, κατά το έτος 2002 ολοκληρώθηκαν οι δύο λιμνοδεξαμενές (Χρυσοσκαλίτισσας και Αγ. Θεοδώρων) και έτσι επιτυγχάνονται οι μεγαλύτερες δυνατές ωφέλειες από τις καλλιέργειες που αναπτύσσονται.

2.3. Χρήσεις γης – βοσκότοποι

Στον πίνακα που ακολουθεί έχει γίνει η κατανομή των εκτάσεων για κάθε δημοτικό διαμέρισμα του Δ. Ινναχωρίου στις βασικές κατηγορίες χρήσης. (Οι αριθμοί που ακολουθούν αναφέρονται σε χιλιάδες στρέμματα).

Δημοτικά Διαμερίσματα	Σύνολο εκτάσεων	Καλ/μενες εκτασεις& αγραναπ.	ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ		Δάση	Εκτάσεις καλυπτ/νες από νερά	Εκτάσεις οικισμών (κτίρια, δρόμοι)	Άλλες εκτάσεις
			Δημοτικοί ή Κοινοτικοί	Ιδιωτικοί & άλλοι				
Αμυγδαλοκεφαλ.	10,8	4,1	-	6,4	-	0,1	0,2	-
Βάθης	35,3	4,1	-	27,0	1,3	0,2	0,8	2,0
Βλάτους	12,1	4,0	-	6,4	1,5	-	0,3	-
Έλους	11,5	7,9	-	3,3	-	-	0,3	-
Κάμπου	24,2	5,1	-	18,2	-	0,2	0,4	0,3
Κεφαλίου	10,2	1,9	-	7,6	-	0,2	0,5	-
Περιβολίων	4,7	0,6	-	3,9	-	0,1	0,1	-
Στροβλών	27,9	4,0	-	14,2	9,4	0,1	0,2	-
ΣΥΝΟΛΟ	136,7	31,7	-	87,0	12,2	0,9	2,8	2,3

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: Κατανομή εκτάσεων ανά δ.δ.

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., 1991

Όπως φαίνεται, οι βοσκότοποι (ιδιωτικοί) καλύπτουν την μεγαλύτερη έκταση των διαμερισμάτων (87,0 χιλ. στρέμματα). Ακολουθούν οι καλλιεργούμενες εκτάσεις 31,7 χιλ. στρέμ., τα δάση 12,2 χιλ. στρέμ. και οι εκτάσεις οικισμών (κτίρια, δρόμοι) που είναι 2,8 χιλ. στρέμ.

Για τα εδάφη της περιοχής του Δήμου δεν έχει γίνει εδαφολογική μελέτη. Μπορούν όμως να αναφερθούν συνοπτικά -κατά εκτίμηση- τα ακόλουθα:

Το μεγαλύτερο ποσοστό των εδαφών παρουσιάζει μικρό βάθος, με μεγάλη κλίση στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές, με πλήρη έλλειψη οργανικής ουσίας λόγω του έντονου ξηροθερμικού κλίματος, πολύ πτωχά σε άζωτο, πλούσια σε ασβέστιο έως πολύ ασβεστώδη σε ορισμένες περιοχές, εκτός από τα σχιστολιθικά εδάφη όπου καλλιεργείται η καστανιά

(Έλος, Βλάτος, Κάμπος, Κεφάλι, Στρόβλες), τα οποία δεν εμπεριέχουν καθόλου ασβέστιο στα χρήσιμα συστατικά τους.

2.4. Γεωργία

2.4.1. Ελαιοκομία

Το βασικότερο προϊόν που παράγεται στην περιοχή του Δήμου Ινναχωρίου είναι το λάδι, το οποίο και διαμορφώνει το αγροτικό εισόδημα σε ποσοστό 60-70%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεύθυνσης Γεωργίας Χανίων κατά το έτος 1999-2000 επιδοτήθηκαν 867.832 κιλά ελαιόλαδο και κατά το έτος 2000-2001 460.341 κιλά. (Στις προαναφερθείσες ποσότητες δεν συμπεριλαμβάνεται το δ.δ. Στροβλών, καθώς δεν υπήρχαν διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία).

Δημοτικά Διαμερίσματα	Αριθμός Παραγωγών	Αριθμός Παραγωγικών Ελαιόδενδρων	Συνολικό Επιδοτούμενο Ελαιόλαδο (κιλά)
Αμυγδαλοκεφαλίου	120	49.002	73.573
Βάθης	137	41.078	89.650
Βλατους	133	19.652	314.678
Έλους	141	35.229	183.146
Κάμπου	77	33.397	134.136
Κεφαλίου	85	23.191	50.222
Περιβολίων	36	6.408	22.427
Στροβλών	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	729	207.957	867.832

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: Παραγωγή ελαιολάδου και επιδοτήσεις (1999-2000)

ΠΗΓΗ: Διεύθυνση Γεωργίας Ν.Χανίων, 2000-2001

Δημοτικά Διαμερίσματα	Αριθμός Παραγωγών	Αρ.Παρ/κών Ελαιόδενδρων	Συνολικό Επιδοτούμενο Ελαιόλαδο (κιλά)
Αμυγδαλοκεφαλίου	115	47299	69498
Βάθης	135	42831	137399
Βλάτους	116	39235	77061
Έλους	87	28301	55382
Κάμπου	65	31588	55657
Κεφαλίου	81	22675	54306
Περιβολίων	27	6578	11038
Στροβλών	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	626	218507	460341

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: Παραγωγή ελαιολάδου και επιδοτήσεις (2000-2001)

ΠΗΓΗ: Διεύθυνση Γεωργίας Ν.Χανίων,2000-2001

Κύρια, οι καλλιέργειες της ελιάς διακρίνονται σε δύο ποικιλίες. Στην Λιανολιά που απαντάται στις ημιορεινές και πεδινές ζώνες και στην Τσουνάτη ελιά, που ευδοκμεί στην ορεινή ζώνη.

Ταυτόχρονα, στην περιοχή λειτουργούν τρία ελαιοτριβεία με συνολική παραγωγή ελαιολάδου 433,4 τόνους.

2.4.2. Καστανιά

Τα κάστανα είναι το δεύτερο (μετά το λάδι) σε σημασία παραγόμενο προϊόν της περιοχής.

Σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα, στο διαμέρισμα Έλους τα κάστανα καλλιεργούνται σε έκταση 1.400 στρεμμάτων αποδίδοντας παραγωγή 130 τόνων, στο δ.δ. Κάμπου σε 200 στρέμματα με παραγωγή 150 τόνων, στο δ.δ. Στροβλών σε έκταση 600 στρεμμάτων με παραγωγή 50 τόνων, στο δ.δ. Βλάτους παραγωγή 30 τόνων.

Δημοτικά Διαμερίσματα	Ελιά		Αμπέλια		Πορτοκάλια		Κάστανα		Σύκα	
	Εκταση (στρεμ)	Παραγωγή (τόνοι)	Εκταση (στρεμ)	Παραγωγή (τόνοι)	Εκταση (στρεμ)	Παραγωγή (τόνοι)	Εκταση (στρεμ)	Παραγωγή (τόνοι)	Εκταση (στρεμ)	Παραγωγή (τόνοι)
Αμυγδαλοκεφ.	3730	600	62	40	-	5	-	0,7	-	4
Βάθης	2270	400	18	25	-	2,2	-	-	-	1,8
Βλάτους	2280	1000	130	140	10	20	330	30	-	3
Έλους	2300	800	290	150	-	1,5	1400	130	-	7
Κάμπου	3700	700	169	200	-	7	200	150	-	2
Κεφαλιού	1580	600	55	55	-	3	-	12,5	-	6
Περιβολίων	550	100	40	35	-	2,5	20	4,8	-	1,1
Στροβλών	1670	800	90	120	-	30	600	50	-	4
Σύνολο	18080	5000	854	765	10	71,2	2550	378	-	28,9

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: Εκτάσεις και παραγωγή κυριότερων καλλιεργειών το Δ. Ινναχωρίου
ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., 1999

Για το δ.δ. Έλους, η καλλιέργεια του κάστανου αποτελεί τον βασικό συντελεστή διαμόρφωσης του εισοδήματος.

Η καλλιέργεια της καστανιάς, θα ήταν πιο αποτελεσματική αν δεν είχε εξαπλωθεί το πρόβλημα της ασθένειας (μελάνωση), η οποία οδηγεί σε ξήρανση των δένδρων και διατάραξη του μικροπεριβάλλοντός τους. Στον αντίποδα η εξάπλωση του καρκίνου της καστανιάς είναι αμελητέα.

Η παραγωγή τα τελευταία χρόνια είναι μειωμένη λόγω της ασθένειας της κομμώσης και η έρευνα μέχρι στιγμής δεν έχει αποδώσει μια αποδεκτή τεχνοοικονομικά λύση.

ΦΩΤΟ 1: Καστανόδασος στην περιοχή Έλους

2.4.3. Αμπελουργία

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν από τη Διεύθυνση Γεωργίας Ν. Χανίων η αμπελουργία είναι η τρίτη σε θέση καλλιέργεια στην περιοχή του Δ. Ινναχωρίου. Όπως φαίνεται στον προηγούμενο πίνακα τις μεγαλύτερες παραγωγές έχουν τα διαμερίσματα Κάμπου με 200 τόνους, Έλους με 150 τόνους, Βλάτους με 130 τόνους και Στροβλών με 120 τόνους κατά το έτος 1999.

Η ποικιλία που καλλιεργείται στην περιοχή είναι το Ρωμέϊκο, είναι παραγωγική, αποδίδει σε μέτριας γονιμότητας εδάφη, έχει σταφύλι μετρίου μεγέθους με σάρκα σφαιρική λευκή. Η ποικιλία αυτή παράγει γενικά καλύτερα κρασιά και έχει υψηλό βαθμό οινοποίησης (72-75%).

2.4.4. Κηπευτικά υπό κάλυψη (θερμοκηπίου)

Στην Χρυσοσκαλίτισσα όπου οι κλιματολογικές συνθήκες είναι πολύ ευνοϊκές για τις καλλιέργειες θερμοκηπίου, η έκταση των θερμοκηπίων είναι πολύ περιορισμένη μέχρι σήμερα (12 στρέμματα), στο μέλλον όμως προβλέπεται να γίνει ένα αξιόλογο κέντρο θερμοκηπίων λόγω του συγκριτικού πλεονεκτήματος που υπάρχει και σε διαθέσιμο εργατικό δυναμικό. Η Δ/ση Γεωργίας εντείνει τις προσπάθειες για ανάπτυξη της περιοχής και χορήγηση κινήτρων (επιδοτήσεων).

Κύρια καλλιέργεια θερμοκηπίου είναι η τομάτα, τα αγγούρια και τα πεπόνια.

2.4.5. Κηπευτικά υπαίθρου

Η ανάπτυξη της καλλιέργειας κηπευτικών υπό κάλυψη (θερμοκηπίου) περιόρισε την σημασία της καλλιέργειας τους για την παραγωγή και εμπορία ενώ υπάρχει αξιόλογη παραγωγή τους για αυτοκατανάλωση. Τελευταία λόγω έλλειψης προσφοράς και αύξησης της ζήτησης τους στην διάρκεια των μηνών Αύγουστος – Δεκέμβριος, αναπτύσσονται γεωργικές εκμεταλλεύσεις επιχειρηματικής μορφής (κύρια τομάτας) στις ημιορεινές και ορεινές περιοχές (Βλάτους και Έλους).

Υπάρχουν πλεονεκτήματα όπως η παραγωγή εκλεκτής ποιότητας κηπευτικών, αύξηση του γεωργικού εισοδήματος, αύξηση της απασχόλησης το καλοκαίρι οπότε και παρατηρείται υποαπασχόληση στον αγροτικό τομέα.

Στην περιοχή της Χρυσοσκαλίτισσας (δ.δ. Βάθης) και στα Λιβάδια (δ.δ. Αμυγδαλοκεφαλίου) υπάρχουν πλεονεκτήματα παραγωγής υπερπρώιμης πατάτας (φύτευση Δεκέμβριο–Ιανουάριο και διάθεση Απρίλιο–Μάιο οπότε και οι τιμές είναι υψηλές και η κατανάλωση καλύπτεται με αύξηση εισαγωγών).

Επίσης, πλεονεκτήματα υπάρχουν στην καλλιέργεια υψηλών κηπευτικών υπαίθρου (τομάτα, φασολάκια κ.ά.) στις ημιορεινές και ορεινές κοινότητες για να καλυφθεί η έλλειψη προσφοράς και η αυξημένη ζήτηση που παρατηρείται στην διάρκεια των μηνών Αύγουστος – Νοέμβριος.

2.4.6. Άλλες δενδρώδεις καλλιέργειες

Το δ.δ. Αμυγδαλοκεφαλίου παρουσίασε μεγάλες παραγωγές στις καλλιέργειες: πορτοκαλιών 5 τόνους, σύκων 4 τόνους, αμυγδάλων 3 τόνους και χαρουπιών 12 τόνους.

Το δ.δ. Βάθης κατά το έτος 1999 είχε παραγωγή 2,2 τόνους πορτοκαλιών, 2 τόνους αχλαδιών, 2,5 τόνους καρυδιών καθώς και 1 τόνο μανταρινιών και ροδακίνων.

Στο δ.δ. Βλάτους συγκομίσθηκαν 7 τόνοι λεμονιών, 20 τόνοι πορτοκαλιών, 30 τόνοι μήλων και 3 τόνοι νωπών σύκων.

Το δ. Έλους παρουσίασε μεγάλες παραγωγές. Συγκεκριμένα, παρήχθησαν 15 τόνοι πορτοκάλια, 6 τόνοι μήλα και 10 τόνοι νεράτζια.

Στο δ.δ. Κάμπου συγκομίσθηκαν 7 τόνοι λεμονιών, 4 τόνοι αχλαδιών καθώς και 2,5 τόνοι αμυγδάλων και καρυδιών.

Αξιόλογη ήταν η παραγωγή αχλαδιών, σύκων και αμυγδάλων με παραγωγή 7 τόνους, 6 τόνους και 5 τόνους αντίστοιχα, στο δημοτικό διαμέρισμα Κεφαλίου.

Στο δ.δ. Περιβολίων συγκομίσθηκαν αχλάδια, μανταρίνια και χαρούπια σε ικανοποιητικές ποσότητες, ενώ το δ.δ. Στροβλών παρήγαγε σε μεγάλες ποσότητες λεμόνια, πορτοκάλια, αχλάδια, μήλα σύκα και ακτινίδια.

2.5. Κτηνοτροφία

2.5.1. Προβατοτροφία

Η κτηνοτροφία αποτελεί τον δεύτερο σε σπουδαιότητα κλάδο του πρωτογενή τομέα παραγωγής για την διαμόρφωση του αγροτικού εισοδήματος.

Δημοτικά Διαμερίσματα	ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ				ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΑΛΑ (τόνοι)			ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΡΕΑΣ (τόνοι)				
	Πρόβατα		Αίγες		Πρόβατα	Αίγες	Σύνολο	Αρνιά	Καρσάκια	Χοίροι	Κουνέλια / Πουλερικά	Σύνολο
	Οικοσ.	Κοπαδ.	Οικοσ.	Κοπαδ.								
<i>Αμυδαλοκεφ.</i>	85	225	80	330	24	10,5	34,5	1	5,3	1	4	11,3
<i>Βάθης</i>	349	-	334	363	34	81,2	115,2	4,7	9	1	5	19,7
<i>Βλάτους</i>	480	390	500	1150	48,5	83	131,5	9,9	15	2,5	8	35,4
<i>Έλους</i>	500	1100	500	3500	52	73	125	12,2	21	2,7	11	46,9
<i>Κάμπου</i>	95	1350	200	2090	126	76	202	15,5	24	6	2,7	48,2
<i>Κεφαλίου</i>	257	515	101	508	37,5	33,2	70,7	8,6	4,5	0,5	3	16,6
<i>Περιβολίων</i>	70	450	200	400	28	70	98	6	6,3	0,25	1,5	14,05
<i>Στροβλών</i>	400	400	80	2900	46,5	26,5	73	8	17,2	2	6	33,2
ΣΥΝΟΛΟ	2236	4430	1995	11241	396,5	453,4	849,9	65,9	102,3	15,95	41,2	225,35

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: Ζωική παραγωγή κατά το έτος 1999

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε., 1999

Στο Δήμο Ινναχωρίου, υπάρχουν δημοτικά διαμερίσματα με μεγάλο αριθμό οικοσίτων προβάτων, όπως το δ.δ. Έλους, Βλάτους και Στροβλών. Διαμερίσματα του Δήμου Ινναχωρίου με μεγάλο αριθμό κοπαδιάρικων προβάτων είναι του Κάμπου, Έλους και Κεφαλίου.

Συνολικά, οικοσίτα και κοπαδιάρικα πρόβατα παρήγαγαν 396,5 τόνους γάλα κατά το έτος 1999.

2.5.2. Αιγοτροφία

Σύμφωνα με τα στοιχεία του προηγούμενου πίνακα, μεγάλο αριθμό οικόσιτων αιγών έχουν τα διαμερίσματα Βλάτους, Έλους και Βάθης ενώ, μεγάλο αριθμό ποιμενικών αιγών εμφανίζουν τα διαμερίσματα Έλους, Στροβλών, Κάμπου και Βλατούς. Οικόσιτες και κοπαδιάρικες αίγες συνολικά παρήγαγαν 453,2 τόνους γάλα κατά το έτος 1999.

ΦΩΤΟ 2: Αριθμός μιγάδων αιγών (φυλής Ζάννεν)

2.5.3. Λοιποί κλάδοι

Αξιόλογη παραγωγή κρέατος χοίρων έχει το διαμέρισμα Κάμπου (6 τόνοι) και Έλους με παραγωγή 2,7 τόνους. Αξιόλογες παραγωγές κρέατος πουλερικών και κουνελιών έχουν τα διαμερίσματα Έλους (11 τόνοι), Βλάτους, Στρόβλων και Βάθης.

Δ.Διαμερίσματα	Τυρί σκληρό	Μυζήθρα	Βούτηρο	Μέλι	Αυγά
Αμυγδαλοκεφαλίου	2,0	2,5	0,2	1,5	90,0
Βάθης	2,0	2,5	0,5	2,0	50,0
Βλάτους	4,0	8,0	-	3,0	100,0
Έλους	2,0	15,0	-	6,0	90,0
Κάμπου	2,0	-	0,5	2,5	44,0
Κεφαλίου	10,0	5,0	-	1,0	40,0
Περιβολίων	0,4	0,7	0,1	2,5	30,0
Στροβλών	3,0	5,0	-	1,5	70,0
ΣΥΝΟΛΟ	25,4	38,7	1,3	20,0	514,0

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: Παραγωγή τυροκομικών προϊόντων, μελιού και άλλα (σε τόνους)
ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ,1999

Στο Δ. Ινναχωρίου η μεγαλύτερη ποσότητα παραγωγής μελιού είναι στο δ.δ. Έλους (6 τόνοι) και στο δ.δ. Βλάτους (3 τόνοι). Συνολικά στο Δήμο η ποσότητα παραγωγής μελιού ήταν 20 τόνοι κατά το έτος 1999.

ΦΩΤΟ 3: Μελλισοκομία στο δ.δ Βάθης

Στον τομέα παραγωγής τυροκομικών προϊόντων, τις πρώτες θέσεις διατηρούν το διαμέρισμα Κεφαλίου που παρήγαγε 10 τόνους τυριού, το διαμέρισμα Έλους που παρήγαγε 15 τόνους μυζήθρας, ενώ το δ.δ. Βλάτους παρήγαγε 100 τόνους αυγών.

2.6. Αλιεία

Στο Δ. Ινναχωρίου υπάρχουν τρία αλιευτικά καταφύγια που εξυπηρετούν άμεσα την παράκτια θαλάσσια αλιεία. Συγκεκριμένα στο δ.δ. Βάθης, στην περιοχή Σταυρός, υπάρχουν 2 αλιευτικά σκάφη (ερασιτεχνικά) με ποσότητα αλιευμάτων 2,5 τόνους. Στο δ.δ. Αμυγδαλοκεφαλίου, στην περιοχή Λιβιάδια, υπάρχουν 2 επαγγελματικά σκάφη και στο δ.δ. Κάμπου 4 σκάφη με ποσότητες αλιευμάτων 2,5 τόνους και 3,8 τόνους αντίστοιχα.

Δ. Διαμερίσματα	Επαγγελματικά σκάφη (μέχρι κ 19 ίππων)	Ερασιτεχνικά σκάφη (χωρίς μηχανή κινήσεως)	Ποσότητα αλιευμάτων (τόνοι)
Αμυγδαλοκεφαλίου	2	-	2,5
Βάθης	2	-	2,5
Κάμπου	-	4	3,8
ΣΥΝΟΛΟ	4	4	8,8

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: Παράκτια θαλάσσια αλιεία
ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. , 1999

ΦΩΤΟ 4 : Λιμενικό καταφύγιο δ.δ. Αμυγδαλοκεφαλίου

2.7. Αγροτικές Βιομηχανίες

Ο μεγαλύτερος αριθμός τους αφορά ελαιουργεία λόγω που κύριο προϊόν είναι το ελαιόλαδο. Η πλειοψηφία τους χρησιμοποιεί φυγοκεντρικά ντεκάντερ 3 φάσεων.

Στο Βλάτος υπάρχει μονάδα τυποποίησης ελαιολάδου, ενώ το συνεταιριστικό Τυροκομείο στο δ.δ. Έλους έχει πάψει πλέον να λειτουργεί.

2.8. Αγροτικοί Συνεταιρισμοί

Σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα υπάρχει ένας Πρωτοβάθμιος Αγροτικός Συνεταιρισμός (ΠΑΣ). Οι ΠΑΣ λόγω μικρού μεγέθους και έλλειψης οργάνωσης και κεφαλαίου έχουν περιορισμένη δραστηριότητα στην χορήγηση εφοδίων όπως λιπάσματα και ζωοτροφές.

Ο ΠΑΣ του διαμερίσματος Βάθης έχει Συνεταιριστικό Ελαιουργείο σε λειτουργία που ασχολείται με επεξεργασία ελαιοκάρπου και παραγωγή ελαιόλαδου για τα μέλη του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

3.1. Γενικά

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε. (1991) η μεταποίηση καταλαμβάνει την τρίτη θέση στην οικονομία της περιοχής μετά τον πρωτογενή και τριτογενή τομέα. Συγκεκριμένα το 8,85% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού απασχολείται στον κλάδο αυτό.

Η διάκριση κατά ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας έχει ως εξής: σε ορυχεία-λατομεία απασχολείται το 0,15% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, στην μεταποιητική βιομηχανία το 4,27% και στις κατασκευές 4,43%.

3.2. Καταστήματα και μεταποιητικές μονάδες

Η απογραφή καταστημάτων της Ε.Σ.Υ.Ε. (1988), κατέγραψε 92 καταστήματα με 95 απασχολούμενους συνολικά στα διαμερίσματα του Δήμου.

Κυρίως έχουν να κάνουν με την πώληση/σερβίρισμα ειδών διατροφής και ποτών. Τα περισσότερα καταστήματα λειτουργούν στο διαμέρισμα Έλους που αποτελεί την έδρα του Δήμου.

Συνολικά στην περιοχή λειτουργούν τρία (3) ελαιουργεία, ένας (1) Γεωργικός Συνεταιρισμός, δύο (2) ξυλουργεία, δύο (2) σιδηρουργεία, ένα (1) τυροκομείο, ένα (1) ορυχείο πλάκας, ένα (1) ορυχείο πέτρας και μία (1) μονάδα παραγωγής γύψου στο δ.δ. Βάθης.

Α/Α	Διαμέρισμα	Ονομασία	Προϊόν
1	<i>Αμογδαλοκεφαλίου</i>		
2	<i>Βάθης</i>	Γύψος Ελλάς Ελαιουργείο Ορυχείο Τζιτζιφιιά	Γύψος Λάδι Πλάκες Πέτρα
3	<i>Βλάτους</i>	Ελαιουργείο Οικ. Υλικά Σιδηρουργείο Γεωργ. Συνεταιρ.	Λάδι Οικ. Υλικά Σιδηρικά
4	<i>Έλους</i>	2 Ξυλουργεία Σιδηρουργείο Συνεργείο/βουλκ. Γεωργ. Συνεταιρ.	
5	<i>Κάμπου</i>		
6	<i>Κεφαλίου</i>	Ελαιουργείο Γεωργ. Συνεταιρ.	
7	<i>Περιβολίων</i>	Ελαιουργείο Τυροκομείο	

ΠΙΝΑΚΑΣ 17: Μεταποιητικές μονάδες κατά διαμέρισμα

ΠΗΓΗ: Δήμος Ινναχωρίου, 2001

Στο δ.δ. Κεφαλίου υπάρχουν κοιτάσματα γύψου, ενώ η περιοχή εμφανίζει μεγάλο κοιτασματολογικό ενδιαφέρον. Ήδη γίνεται εκμετάλλευση, μικρή συγκριτικά με τον ολικό όγκο του κοιτάσματος, γεγονός που σχετίζεται τόσο με την εμπορικότητα όσο και με τις χρήσεις του γύψου.

ΦΩΤΟ 5: Εργοστάσιο παραγωγής γύψου δ.δ. Βάθης

Κυρίαρχη θέση στην μεταποιητική δραστηριότητα κατέχει ο κλάδος των βιομηχανιών ειδών διατροφής, στον οποίο υπάρχει μεγάλη εξειδίκευση στην ελαιουργεία. Ο κλάδος είναι προσανατολισμένος στην μεταποίηση της ελιάς.

Επίσης υπάρχουν καταστήματα παρασκευής επίπλων και ξυλουργεία. Μικρή συμμετοχή εμφανίζουν οι κλάδοι ποτών και μη μεταλλικών ορυκτών.

Αρκετές από τις επιχειρήσεις παράγουν παραδοσιακά-τοπικά προϊόντα και λόγω της διαφοροποίησης τους υφίστανται έντονο ανταγωνισμό.

Δ.Δ.	Παραδοσιακά προϊόντα της περιοχής
Περιβολίων και Κεφαλίου	Τσικουδιά από απόσταξη κούμαρου (χαρουπιάς), κτηνοτροφικά προϊόντα όπως κεφαλογραβιέρα, γιαούρτι, στάκα, ζιλοκούμπι (τυρί αζύμωτο), ξυνομυζήθρα, υφαντά, πλεκτά.
Έλους	Μήλα και κυδώνια, γλυκά του κουταλιού (μήλα, κεράσια, τζάνερα, κυδώνι), κεφαλοτύρι, ξυνομυζήθρα, αθότυρος, φωτοπάπουδα (ρεβύθια, καλαμπόκι, σιτάρι, φασόλια), τσιγαριστό χοιρινό στο κουρούπι καπνιστά από χοίρο (λουκάνικα), χυλοπίτες, χόντρος, όσπρια, υφαντά με παραδοσιακούς αργαλειούς
Βλάτους	Τυποποίηση αποσταγμάτων (τσικουδιά), κτηνοτροφικά (κεφαλοτύρι, μυζήθρα, στάκα, αθότυρος), υφαντά, πλεκτά
Στροβλών	Λαδόβροχο (ψωμί στο λάδι), καπνιστά από χοίρο, καπαμάς από χοίρο, όσπρια

ΠΙΝΑΚΑΣ 18: Παραδοσιακά προϊόντα

ΠΗΓΗ: Δήμος Ινναχωρίου , 2001

Οι επιχειρήσεις αυτές ανήκουν στην κατηγορία των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που απασχολούν κατά κανόνα 5-10 εργαζόμενους με εποχιακές αυξομειώσεις, ανάλογα με τον όγκο των εργασιών τους, ενώ στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό στην εργασία των μελών της οικογένειας.

Οι κυριότερες αγορές στις οποίες διοχετεύουν τα προϊόντα τους είναι η Επαρχία Κισσάμου, ο νομός Χανίων και οι υπόλοιπες περιοχές της Κρήτης.

Παράλληλα, η χειροτεχνία-οικοχειροτεχνία αποτελεί αξιόλογο στοιχείο της παράδοσης της περιοχής. Λειτουργεί συμπληρωματικά με το εισόδημα των οικογενειών και τα τελευταία χρόνια εμφανίζει τάσεις αναβίωσης-ανάπτυξης. Επικεντρώνεται κυρίως στην υφαντική-αγγειοπλαστική-ξύλογλυπτική και συνδέεται στενά με την τουριστική κατανάλωση. Στο δ.δ. Έλους μάλιστα, λειτουργεί και Συνεταιρισμός Γυναικών Υφαντριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

4.1. Εισαγωγή

Ο Τριτογενής τομέας, με βάση την απασχόληση, κατέχει την δεύτερη θέση στην οικονομία του Δήμου Ινναχωρίου. Σύμφωνα με την απογραφή της Ε.Σ.Υ.Ε. (1991), το 21,84% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Δήμου απασχολείται σε αυτόν. Πιο συγκεκριμένα, στο «εμπόριο-επισκευές-ξενοδοχεία-εστιατόρια» απασχολείται το 6,72%, στις «μεταφορές-αποθηκεύσεις-επικοινωνίες» το 3,21%, στους «ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς» 0,61% και στις «λοιπές υπηρεσίες» το 11,30% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Κυρίαρχη θέση στην απασχόληση του τομέα κατέχει ο κλάδος εστιατορίων-ξενοδοχείων μαζί με το λιανικό εμπόριο.

4.2. Τουρισμός

Η μορφή τουρισμού που αναπτύσσεται στην περιοχή του Δήμου Ινναχωρίου, στηρίζεται σε μικρής κλίμακας μονάδες και είναι περισσότερο προσανατολισμένη στις παραδοσιακές μορφές τουρισμού παρά στις εναλλακτικές. Σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέχθηκαν από τον Ε.Ο.Τ. και από το Σύλλογο Τουριστικών Καταλυμάτων Κισσάμου και αφορούν το δυναμικό σε κλίνες συνολικά στην περιοχή υπάρχουν 7 ξενοδοχεία Α κατηγορίας στο δ.δ. Βάθης που διαθέτουν 37 δωμάτια και 2 ξενοδοχεία Γ'

κατηγορίας 10 δωματίων. Στο δ.δ. Κεφαλίου υπάρχουν 3 ενοικιαζόμενα δωμάτια Γ΄ κατηγορίας και 2 διαμερίσματα Α΄ κατηγορίας. Στο δ.δ. Έλους βρίσκονται 5 δωμάτια Β΄ κατηγορίας. Στο δ.δ. Κάμπου υπάρχουν 6 δωμάτια Α΄ κατηγορίας και στο δ.δ. Βλάτους υπάρχουν 14 διαμερίσματα Α΄ κατηγορίας. Τέλος στο δ.δ. Αμυδαλοκεφαλίου στην περιοχή Λειβάδια, υπάρχουν 4 τουριστικά διαμερίσματα Α΄ κατηγορίας που εμφανίζονται να έχουν τουριστική κίνηση τους περισσότερους μήνες τους έτους.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	ΕΝΟΙΚΙΑΖ.ΔΩΜΑΤΙΑ			ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥΡΙΣΤ. ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ
	ΚΑΤ.	ΑΡΙΘΜ. ΔΩΜ.	ΚΛΙΝΕΣ	
<i>Αμυδαλοκεφαλίου</i>	A	4	-	4
<i>Βάθης</i>	A	7	37	9
	Γ	2	10	
<i>Βλάτους</i>	A	14	-	14
<i>Έλους</i>	B	5	5	5
<i>Κάμπου</i>	A	6	6	6
<i>Κεφαλίου</i>	A	2	-	5
	Γ	3		
<i>Περιβολίων</i>	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ		43	58	43

ΠΙΝΑΚΑΣ 19: Ενοικιαζόμενα δωμάτια ανά δ.δ.

ΠΗΓΗ:Σύλλογος τουριστικών καλυμμάτων Κισσάμου, 2001

Γενικά, οι μονάδες συγκεντρώνονται στην τεράστια πλειοψηφία τους στον Παραλιακό Οδικό Άξονα. Αντίθετα, όσον αφορά τα ενοικιαζόμενα δωμάτια, τόσο σε άλλες παραλιακές περιοχές εκτός του κύριου οδικού δικτύου (Ελαφονήσι), όσο και στην ενδοχώρα και κυρίως στον Δήμο Ινναχωρίου υπάρχει ικανοποιητική συγκέντρωση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι και στην εν λόγω περιοχή εμφανίζεται το φαινόμενο της παραξενοδοχείας, καθώς υπάρχουν και άλλα μικρά καταλύματα 3-5 δωματίων που είναι κατά βάση χωρίς σήμα Ε.Ο.Τ., χωρίς καρτέλες, δηλαδή λειτουργούν παράνομα και δεν μπορούμε να έχουμε καθόλου στοιχεία.

Το μοναδικό παραδοσιακό συγκρότημα που συγκεντρώνει χιλιάδες επισκέπτες κάθε χρόνο, τόσο για διαμονή όσο και για ημερήσιες εκδρομές, είναι ο οικισμός Μηλιά του διαμερίσματος Βλάτους, όπου λειτουργεί πρότυπη αγροτουριστική μονάδα η οποία θεωρείται πιλοτική για ολόκληρη την περιοχή.

ΦΩΤΟ 6: Αγροτουριστικά καταλύματα στον οικισμό Μηλιά

Από τον Ε.Ο.Τ. δεν είναι σε θέση να έχουν στοιχεία αφίξεων κατά περιοχή, αλλά για ολόκληρο το νομό. Το γεγονός αυτό ενισχύεται και από την «ανικανότητα» της Τουριστικής Αστυνομίας να προσφέρει στοιχεία, καθώς οι επιχειρηματίες δεν καταθέτουν όλοι και καθημερινά, τα δελτία αφίξεων ημεδαπών-αλλοδαπών στις επιχειρήσεις τους. Όμως, μετά από πρόχειρη διερεύνηση κατά τα έτη 1999-2000 παρουσιάζεται μία αυξητική τάση στις αφίξεις στην περιοχή σε ποσοστό 20-25%. Η αυξητική αυτή τάση οφείλεται αφενός στις νέες μονάδες που κατασκευάζονται και αφετέρου στη

σύνδεση της Κισσάμου με την Πελοπόννησο με το Ε/Γ-Ο/Γ πλοίο «ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ».

4.3. Εναλλακτικές μορφές τουρισμού

Η περιοχή είχε επιλεγεί από τη Δ/ση Γεωργίας και τον Ε.Ο.Τ. για την ανάπτυξη του Αγροτουρισμού.

Στα διαμερίσματα του Δήμου συναντάμε σπάνιους φυσικούς πόρους, ιδιαίτερα λόγω της ύπαρξης και καλλιέργειας της καστανιάς που διαμορφώνει το καταπράσινο των χωριών και τα θαυμάσια μικροσυστήματα με τις καστανιές.

Επίσης, η αφθονία των επιφανειακών νερών που αναβλύζουν και ρέουν είναι ο άλλος βασικός παράγοντας που διαμορφώνει τις σπάνιες φυσικές ομορφιές της περιοχής και την κάνει πλούσια σε χλωρίδα και πανίδα.

Δημοτ. Διαμερ.	Φυσικοί πόροι
Βλάτους	Βοτανικό πάρκο 150 στρεμμάτων με σπάνια φυτά και δένδρα (γίνεται αναδάσωση άλλων 2.500 στρεμμάτων), δάση από πλατάνους, αγριοβελανιδιές και κυπαρίσσια, ρεματιά από Μύλους μέχρι Λάγγο
Αμυγδαλοκεφαλ	Παραλία, σπήλαια Αγίου Μάμα & Αγίου Μύρου, δάσος από κουμαριές με μονοπάτια
Στροβλών	Δάσος από κουμαριές και πλατάνους
Έλους	Βουνό Αγίου Δίκαιου (1.200 μ.) έχει προταθεί για ένταξη στο Natura 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 20: Φυσικοί πόροι ανά δ.δ.

ΠΗΓΗ: Δήμος Ινναχωρίου, 2001

Δημοτ. Διαμερ.	Παραδοσιακοί οικισμοί
Περιβολίων	Οικισμοί Κρυσταλοπηγής & Κουτοπιριανών, μουσείο Αναγν. Σκαλίδη
Βάθης	Μονή Χρυσοσκαλίτισσας, βυζαντινές εκκλησίες
Έλους	Οικισμός Κουφή Γκαράς, Βυζαντινή εκκλησία Αγ. Ιωάννη, παραδοσιακός ανεμόμυλος και φάμπρικα με καμάρες
Στροβλών	Βυζαντινή εκκλησία Αγίας Ειρήνης
Αμυγδαλοκεφ.	Οικισμοί Κεραμωτής και Αμυγδαλοκεφαλίου, Βυζαντινές εκκλησίες Μιχαήλ Αρχαγγέλου και Αγίας Κυριακής, παραδοσιακοί φούρνοι σε όλα τα σπίτια
Βλάτους	Οικισμοί Αρχοντικών και Μηλιάς, Βυζαντινές εκκλησίες Αγίας Τριάδος και Παναγίας
Κεφαλίου	Οικισμοί Αερινού, Θεοδοριανών, Φελενιανών και Σημαντιριανών

ΠΙΝΑΚΑΣ 21: Παραδοσιακοί οικισμοί ανά δ.δ.

ΠΗΓΗ: Δήμος Ινναχωρίου, 2001

Τα τελευταία χρόνια, γίνονται σημαντικές προσπάθειες ανάπτυξης μορφών τουρισμού όπως ο περιπατητικός και πολιτιστικός με την δημιουργία πολιτιστικών διαδρομών διαμέσου τοπίων απaráμιλλου φυσικού κάλλους, παραδοσιακών οικισμών, κτισμάτων και χώρων αρχαιολογικού ενδιαφέροντος καθώς και την αναβίωση παραδοσιακών εκδηλώσεων.

Δ.Δ.	Εκδηλώσεις
Βλάτους	Πανηγύρια Αγ. Τριάδος, Αγ. Αντωνίου (17/1) και Αγ. Κωνσταντίνου (21/5)
Αμυγδαλοκ.	Πανηγύρια Αγ. Μάμα (2/9), Αγ. Μύρου (17/8) και Μιχαήλ Αρχαγγέλου (8/11)
Στροβλών	Πανηγύρια Αγ. Παντελεήμονα (27/6), Αγ. Πνεύματος (10/6) και Προφήτη Ηλία (20/7)
Έλους	Πανηγύρια Αγ. Δικαίου (6/5), Αγ. Αποστόλων (29/6), Αγ. Αθανασίου (2/5), Αγ. Γεωργίου (23/4), Γιορτή του κάστανου (Οκτώβριος), παραδοσιακοί γάμοι
Βάθης	Πανηγύρι Παναγιάς στην Χρυσοσκαλίτισσα (15/8)
Περιβολίων	Γιορτή στο κούρεμα των ζώων (Μάιος)

ΠΙΝΑΚΑΣ 22: Παραδοσιακές εκδηλώσεις ανά δ.δ.

ΠΗΓΗ: Δήμος Ινναχωρίου, 2001

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

5.1. Εισαγωγή

Το επαρχιακό και δημοτικό οδικό δίκτυο του Δ. Ινναχωρίου έχει βελτιωθεί και επεκταθεί την τελευταία τριετία. Συγκεκριμένα έχουν ασφαλτοστρωθεί κεντρικοί οδικοί άξονες που συνδέουν τους οικισμούς μεταξύ τους αλλά και τους παραλιακούς οικισμούς με την ενδοχώρα του Δήμου.

Έτσι επιτυγχάνεται άνετη πρόσβαση από και προς το κέντρο του Δήμου Ινναχωρίου και του Δήμου Κισσάμου. Με τις οδικές αυτές παρεμβάσεις, εκτός από την τουριστική αξιοποίηση των περιοχών επιλύεται και το πρόβλημα διακίνησης των παραγόμενων προϊόντων της περιοχής προς το κέντρο.

5.1.1. Οδοποιία

1. Το δημοτικό οδικό δίκτυο Κάμπος-Αφρατόλακκοι-Αμυγδαλοκεφάλι-Λιβάδια-Στόμιο έχει ολοκληρωθεί εν μέρει. Το έργο αυτό ολοκληρώθηκε το 2001 και απομένει η ασφαλτόστρωση των οικισμών Λιβάδια-Στόμιο, που αποτελεί και την τουριστική παραλιακή ζώνη της περιοχής. Το έργο, μήκους 19 χλμ., χρηματοδοτήθηκε από το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί το 2004.

2. Το διαδημοτικό οδικό δίκτυο Αλιγοί-Μυλώνες-Σάσαλο συνολικού μήκους 8 χλμ, ασφαλτοστρώθηκε το 2002 και χρηματοδοτήθηκε από το Ε.Π.Τ.Α.. Το έργο αυτό συντομεύει την πρόσβαση από το Δήμο Μηθύμνης στο Δ. Ινναχωρίου κατά 20 χλμ. και βοηθά στην προσπάθεια τουριστικής ανάπτυξης των Δήμων.
3. Τέλος, το διαδημοτικό οδικό δίκτυο Βάθη-Τζιτζιφιά μήκους 3 χλμ., διευκολύνει την πρόσβαση από τον οικισμό Τζιτζιφιά προς την έδρα του Δήμου και προς την Κίσσαμο, καθώς ολοκληρώθηκε το 2002 και χρηματοδοτήθηκε από το ίδιο ταμείο.

Απομένει το δημοτικό οδικό δίκτυο που αντιμετωπίζει πρόβλημα που σχετίζονται με την μεγάλη διασπορά των οικισμών-γειτονιών.

5.1.2. Ύδρευση

Τόσο στα γεωγραφικά όρια του Δ. Ινναχωρίου όσο και στο σύνολο της Επαρχίας Κισσάμου, ήταν χαρακτηριστικό το τεράστιο μέγεθος του προβλήματος ύδρευσης που αντιμετώπιζαν όλα τα διαμερίσματα μεμονωμένα. Ενδεικτικά να σημειώσουμε ότι υπήρχαν οικισμοί που είτε δεν διέθεταν καθόλου νερό είτε διέθεταν υδροφόρους ορίζοντες και που όμως, δεν υπήρχαν τα απαραίτητα μέσα για να το εκμεταλλευτούν.

Στο Δήμο Ινναχωρίου ως επί το πλείστον αντιμετωπίστηκαν τα προβλήματα ύδρευσης των δημοτικών διαμερισμάτων. Συγκεκριμένα ολοκληρώθηκαν όλα τα έργα ύδρευσης που είχαν προγραμματιστεί από το Δήμο, κατασκευάστηκαν δεξαμενές γεώτρησης και αντικαταστάθηκε το υπάρχον δίκτυο ύδρευσης.

Έτσι, μέσω του Ε.Π.Τ.Α. λύθηκε οριστικά το υδρευτικό πρόβλημα στα δημοτικά διαμερίσματα Βάθη – Πλοκαμιανών - Λιβαδιών (νέα γεώτρηση), Αφρατολλάκων (δ.δ. Κάμπου) ενώ στα δημοτικά διαμερίσματα Έλους, Λίμνης και Βλάτους, εκτελούνται τα σχετικά έργα, τα οποία έχουν εγκριθεί και χρηματοδοτηθεί από το Ε.Π.Τ.Α. και υπολογίζεται ότι θα ολοκληρωθούν έως τις αρχές του 2004.

5.1.3. Αποχέτευση

Αναφορικά με την αποχέτευση, ο Δήμος Ινναχωρίου βρίσκεται εν αναμονή του έργου της αποχέτευσης του Κόλπου Κισσάμου που θα καλύψει τις ανάγκες του, καθώς δεν υπάρχει ολοκληρωμένο αποχετευτικό δίκτυο και οι αποχετευτικές ανάγκες καλύπτονται από οικιακούς συλλεκτήρες.

5.1.4. Άρδευση

Για την κάλυψη των αναγκών άρδευσης των καλλιεργειών προγραμματίστηκε η κατασκευή δύο λιμνοδεξαμενών, της Χρυσοκαλίτισσας και των Αγ. Θεοδώρων, οι οποίες και ολοκληρώθηκαν το 2002, καθώς το ξηρό κλίμα που επικρατεί στην περιοχή, καθιστά τη δημιουργία υποδομών άρδευσης αναγκαία.

ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΕΣ		
	Χρυσοκαλίτισσας	Αγ. Θεοδώρων
Υψόμετρο (m)	80	28
Ωφέλιμη χωρητικότητα(m ³)	472.000	525.000
Υψος νερού (m)	8	11
Έκταση που αρδεύεται (στρ)	2.600	3.000

ΠΙΝΑΚΑΣ 23: Λιμνοδεξαμενές Δ. Ινναχωρίου

ΠΗΓΗ: Δήμος Ινναχωρίου, 2001

ΦΩΤΟ 7: Λιμνοδεξαμενή Αγ. Θεοδώρων

5.1.5. Λοιπές υποδομές

Το πρόβλημα της αποκομιδής των απορριμμάτων λύθηκε προσωρινά με τον πλέον οικονομικότερο τρόπο σε συνεργασία με το Δ. Χανίων. Συγκεντρώνονται και μεταφέρονται με απορριμματοφόρα της Νομαρχίας Χανίων 2 φορές την εβδομάδα από όλα τα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου. Μακροπρόθεσμα, υπάρχει ο στόχος δημιουργίας ενός ενιαίου ΧΥΤΑ για όλη την Επαρχία Κισσάμου.

Όσον αφορά τον τομέα των τηλεπικοινωνιών, υπάρχει άμεση ανάγκη δημιουργίας εγκαταστάσεων και διενέργειας μόνιμων έργων για την λήψη σήματος όλων των τηλεοπτικών σταθμών στην περιοχή του Δήμου Ινναχωρίου, καθώς σήμερα η περιοχή αντιμετωπίζει προβλήματα, ιδιαίτερα σε περιόδους που χαρακτηρίζονται από δυσμενείς καιρικές συνθήκες.

Τέλος, για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας διερευνάται η δυνατότητα χρησιμοποίησης αιολικής ενέργειας στην περιοχή Λιβιάδια-Χρυσοσκαλίτισσα.

5.2. Κοινωνικές Υποδομές

5.2.1. Υγεία

Στο Δ. Ινναχωρίου λειτουργούν 3 αγροτικά ιατρεία συνολικά, από ένα στα δ.δ. Έλους, Κεφαλίου και Λιβαδιών (δ.δ. Αμυγδαλοκεφαλίου). Απαιτείται όμως ο κατάλληλος ιατρικός εξοπλισμός και η μόνιμη λειτουργία τους.

Παράλληλα λειτουργεί και το Κέντρο Υγείας Κισσάμου το οποίο έχει στελεχωθεί κατάλληλα ώστε να παρέχει τις υπηρεσίες του στους πολίτες.

Ένα σημαντικό βήμα που γίνεται στον τομέα της Υγείας είναι η προσπάθεια δημιουργίας Διαδημοτικής Εταιρείας παροχής υπηρεσιών σε άτομα με ειδικές ανάγκες και σε άτομα τρίτης ηλικίας.

Ο φορέας αυτός θα μπορεί να καλύπτει ανάγκες των μειονεκτούντων ατόμων τόσο κατ' οίκον όσο και εκτός με την κατάρτιση ειδικών προγραμμάτων και με την συμβολή εξειδικευμένου προσωπικού.

5.2.2. Παιδεία

Στην περιοχή του Δήμου λειτουργεί ένα (1) νηπιαγωγείο και ένα (1) δημοτικό σχολείο, στο δ.δ. Έλους και ένα (1) δημοτικό σχολείο στα Λιβάδια (δ.δ. Αμυγδαλοκεφαλίου), που όμως βρίσκεται στο τελευταίο έτος λειτουργίας του.

Ο αριθμός των μαθητών είναι πολύ μικρός και συγκεκριμένα 8 μαθητές στο νηπιαγωγείο, 13 μαθητές στο δημοτικό Έλους και 1 μαθητής στο μονοθέσιο δημοτικό σχολείο Λειβαδίων.

Κατά το έτος 2002 υλοποιήθηκε η συντήρηση – βελτίωση του σχολικού συγκροτήματος του δ.δ. Έλους, προϋπολογισμού 36.625 €, χρηματοδοτούμενο από το Ε.Π.Τ.Α.

	ΠΡΟΝΗΠΙΟ	ΝΗΠΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ
Αγόρια	4	4	8
Κορίτσια	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	4	4	8

ΠΙΝΑΚΑΣ 24: Μονοθέσιο νηπιαγωγείο δ.δ. Έλους

ΠΗΓΗ: Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κισσάμου, 2004

Δ/Δ	Οργανικότη.	Αριθ. μαθ. ανά τάξη						ΣΥΝΟΛΟ
		Α	Β	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	
Έλους	Διθέσιο	3	3	3	1	1	2	13
Λιβάδια	Μονοθέσιο	-	-	-	-	-	1	1

ΠΙΝΑΚΑΣ 25: Δημοτικά Σχολεία Δ. Ινναχωρίου

ΠΗΓΗ: Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κισσάμου, 2004

5.2.3. Αθλητισμός

Δυστυχώς, στα εδαφικά όρια του Δήμου Ινναχωρίου δεν υπάρχουν αθλητικές εγκαταστάσεις, με αποτέλεσμα να μην αναπτύσσονται αθλητικές δραστηριότητες και οι όποιες ανάγκες των δημοτών να καλύπτονται από τις εγκαταστάσεις που βρίσκονται στο γειτονικό Δήμο Κισσάμου.

5.3. Φυσικό περιβάλλον

5.3.1. Βιότοποι – Οικοσυστήματα

Ο σημαντικότερος βιότοπος-οικοσύστημα, είναι η Ελαφώνησος και για το λόγο αυτό έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα NATURA 2000 ως Ζώνη Ειδικού Διαχειριστικού Καθεστώτος.

ΦΩΤΟ 8: Η νήσος Ελαφώνησος στην περιοχή της Χρυσοσκαλίτισσας

Έχει εκτεταμένη αμμώδη παραλία με την χαρακτηριστική απόχρωση που αποκτά από τα κελύφη οστράκων, το συνδυασμό των αβαθών και βαθέων νερών, τις αμμοθίνες και την ποιότητα του παραλίμνιου τοπίου. Το ελκυστικό φυσικό περιβάλλον γίνεται πόλος έλξης πολλών επισκεπτών, επιφέροντας αλλοιώσεις. Προτείνεται παρακάτω ο διαχωρισμός της περιοχής σε τρεις ζώνες: (α) ζώνη απόλυτης προστασίας που θα περιλαμβάνει το νησί, (β) ζώνη προστασίας της φύσης που θα περιλαμβάνει την απέναντι από το νησί αμμώδη παραλία με αγριόκεδρο και την περιοχή της Χρυσοσκαλίτισσας και (γ) ζώνη οικοανάπτυξης που θα επεκταθεί στους θαμνώνες και τα φρύγανα της ευρύτερης περιοχής. Επίσης, στα προτεινόμενα μέτρα περιλαμβάνονται η τοποθέτηση φύλακα σε μόνιμη βάση και παραμονή των επισκεπτών μόνο στην διάρκεια της ημέρας, οριοθέτηση χώρων αναψυχής και προστατευόμενων θέσεων, τοποθέτηση πινακίδων που θα εφιστούν την προσοχή των επισκεπτών για την προστασία του βιοτόπου και επιβολή εισιτηρίου στους επισκέπτες προκειμένου να ελέγχεται ο αριθμός τους.

5.3.2. Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους

Τρεις από τις περιοχές του Δήμου Ινναχωρίου που χαρακτηρίζονται ως «τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους», είναι το Φαράγγι Κάμπου, η περιοχή Βλάτους-Μηλιά και η περιοχή του Έλους.

Το Φαράγγι Κάμπου είναι ένας εντυπωσιακός γεωλογικός σχηματισμός σε σχιστόλιθους που ξεκινά από τον οικισμό Κάμπου και καταλήγει σε ένα όρμο της δυτικής πλευράς. Είναι τοπίο κατάλληλο τοπίο για την οργάνωση περιπατητικού τουρισμού και σε αυτή την κατεύθυνση, προτείνεται, στα πλαίσια της ήπιας τουριστικής αξιοποίησης, η βελτίωση του υπάρχοντος μονοπατιού, η κατασκευή χώρων αναψυχής μέσα στο δάσος και η αξιοποίηση των μικροπηγών που υπάρχουν εκεί.

ΦΩΤΟ 9: Φαράγγι Κάμπου (δ.δ Κάμπου)

Η περιοχή Βλάτους-Μηλιά, λόγω εδαφοκλιματικών συνθηκών ενδείκνυται για εκτεταμένες αναδασώσεις. Στην περιοχή έχει ιδρυθεί Δασοβοτανικός Κήπος με ελληνικά και ξενικά δασικά είδη, επίσης υπάρχει ο αναστηλωμένος παραδοσιακός οικισμός της Μηλιάς.

Παρακάτω προτείνεται η διενέργεια εκτεταμένων αναδασώσεων σε έκταση περίπου 1.000 στρεμμάτων, η ανάδειξη του Δασοβοτανικού Κήπου με κατασκευή ανεκτού δρόμου προσπέλασης, η κατασκευή ενημερωτικού περιπτέρου και αναψυκτηρίου και τέλος η διάνοιξη μονοπατιών σε μήκος 10 χλμ. Περίπου.

Η περιοχή Έλους καλύπτει τις βόρειες πλευρές του όρους Αγ. Δίκαιος με υψόμετρο 1181 μέτρα και αυλακώνεται από τρία ρέματα τα δύο εκ των οποίων είναι κατάφυτα με καστανιές. Στην περιοχή υπάρχουν και παραδοσιακοί οικισμοί. Προτείνεται παρακάτω η κατασκευή έργων αντιπυρικής προστασίας, η διάνοιξη μονοπατιών, η κατασκευή δύο ενημερωτικών περιπτέρων, η κατασκευή παρατηρητηρίου πουλιών στην κορυφή και η καλλιέργεια και ανάδειξη επιφανειακών πηγών σε συνδυασμό με την διαμόρφωση χώρων υποδοχής του κοινού και τουαλετών.

5.4. Πολιτισμός

5.4.1 Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων & Ιστορικών Μνημείων

Στα πλαίσια των ενεργειών ανάδειξης ιστορικών μνημείων προτείνεται παρακάτω η διενέργεια εργασιών συντήρησης και αποκατάστασης του Βυζαντινού Ναού Αγ. Αθανασίου στο δημοτικό διαμέρισμα Κεφαλίου (ναός του 14ου αιώνα), τις οποίες θα υλοποιήσει η 13η Εφορεία Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων.

5.4.2. Πολιτιστικές Διαδρομές

Η αξιοποίηση και ανάδειξη των μνημείων του Δ. Ινναχωρίου, έχει συνδυαστεί με την τοποθέτηση τους πάνω σε πολιτιστικές διαδρομές.

- Διαδρομή *Καστέλι – Πολυρρήνια* (αρχαία και ρωμαϊκή πόλη – νεκρόπολη) – *Λουσακιές* (οικισμός Γαλουβά, Ι. Ν. Αγ. Πολύκαρπου, Ι.Ν. Παναγιάς στα Ζαχαριανά) – *Ευρωπαϊκό Μονοπάτι E4* (περιλαμβάνει μεταξύ άλλων Ενετικό Πύργο και Ι.Ν. Αη Γιάννη στο Κάβουσι, Κοιν. Πλατάνου, παραλία στο Σφηνάρι, Ενετικός Πύργος και Φρατζεσκανική Εκκλησία Αγ. Γρηγορίου στην Μελισσιά της Κοινότητας Κάμπου, «Έπαυλη του Καλλέργη» και Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου στο Κεφάλι, Ι. Μονή Παναγιάς στη Χρυσοσκαλίτισσα).
- Διαδρομή *Καστέλι – Πολυρρήνια – Φαράγγι Σηρικαρίου – Σηρικόρι* (καστανόδασος, Ι.Ν. Αγ. Αποστόλων) – *Μπερπαθιανά – Κάμπος* (φαράγγι Κάμπου) ή *Σηρικόρι – Καλάθενες (Villa Rotonda) – Αη Κυρ Γιάννης* (οικισμός με τούρκικα κτίσματα) – *Τοπόλια – παλιός «βασιλικός δρόμος» - Μηλιά Βλάτους* (παραδοσιακός οικισμός).

5.4.3. Λαογραφικό Μουσείο στο δ.δ. Έλους

Στα πλαίσια της διαφύλαξης του τοπικού πολιτισμού, που είναι σημαντικός για την διατήρηση της πολιτιστικής ταυτότητας ενός λαού, προτείνεται παρακάτω η δημιουργία μικρού λαογραφικού μουσείου που θα λειτουργεί και σαν εκθετήριο παραδοσιακών αντικειμένων στο Έλος.

ΦΩΤΟ 10: Λαογραφικό Μουσείο στο δ.δ. Έλους

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT

6.1. Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Σύμφωνα με την απογραφή της Ε.Σ.Υ.Ε. του 2001 ο πληθυσμός του Δ. Ινναχωρίου έχει μειωθεί κατά 13%. Η διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού φανερώνει την τάση εγκατάλειψης και την κατ' επέκταση πληθυσμιακή αποδυνάμωση του, δεδομένου ότι η μείωση του πληθυσμού είναι συνεχής και εντεινόμενη σε όλη τη διάρκεια της 30ετίας (1971-2001).

Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού κατευθύνθηκε προς τις βόρειες επαρχίες (Κυδωνίας-Καστελίου), την πόλη των Χανίων και την Αθήνα. Κυριότερες αιτίες εγκατάλειψης, είναι τόσο οι άσχημες συνθήκες διαβίωσης όσο και η έλλειψη ευκαιριών απασχόλησης.

Η συνεχιζόμενη έξοδος του πληθυσμού έχει σαν αποτέλεσμα:

1. την μείωση της πυκνότητας του εναπομείναντα πληθυσμού (11 κάτοικοι ανά km²),
2. την αποδυνάμωση του από τον παραγωγικό πληθυσμό και κυρίως από τους νέους και τις γυναίκες,
3. την έντονη παρουσία του φαινομένου γήρανσης του πληθυσμού του Δήμου. Οι παραγωγικές ηλικίες 15-64 ετών αποτελούν το 57% του πληθυσμού ενώ το 30% είναι 65 ετών και άνω!

Τα δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Ινναχωρίου εμφανίζουν όλα εκείνα τα γνωρίσματα που χαρακτηρίζουν τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές και συγκεκριμένα συνίστανται στα εξής:

- πρόκειται για αραιοκατοικημένα διαμερίσματα,
- είναι πληθυσμιακά αποδυναμωμένα,

- παρατηρείται έντονο το φαινόμενο γήρανσης του πληθυσμού,
- αναντιστοιχία άγαμων ανδρών και γυναικών και συγκεκριμένα παρατηρείται έλλειψη γυναικών,
- έλλειψη ευκαιριών απασχόλησης των γυναικών του Δήμου, οι οποίες κατά βάση απασχολούνται σαν συμβοηθούσα μέλη στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις που είναι οικογενειακού χαρακτήρα,
- χαμηλό μορφωτικό επίπεδο του πληθυσμού και ιδιαίτερα των γυναικών,
- πρόκειται για διαμερίσματα κατά βάση αγροτικά,
- έλλειψη βασικών ανέσεων από μεγάλο ποσοστό νοικοκυριών, ιδιαίτερα της αποχέτευσης, αποχωρητηρίων, λουτρών/ντους.

Αναφορικά με τα νοικοκυριά της περιοχής, χαρακτηριστικό είναι το μικρό τους μέγεθος, γεγονός που οφείλεται τόσο στην αλλαγή του τρόπου ζωής όσο και στην δημογραφική μείωση. Γενικά, παρατηρείται στροφή από την «εκτεταμένη» μορφή οικογένειας στην μικρή «πυρηνική» οικογένεια, γεγονός που αυξάνει και τις απαιτήσεις για μεγαλύτερο αριθμό κατοικιών. Για τον Δήμο Ινναχωρίου και όπως ισχύει και για την ευρύτερη περιοχή, τα νοικοκυριά που διαθέτουν στοιχειώδεις ανέσεις, όπως κουζίνα και ηλεκτρικό φως είναι σε αρκετά υψηλά επίπεδα, σε αντίθεση με αυτά που διαθέτουν λουτρό ή ντους, αποχωρητήριο που βρίσκονται σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα.

6.2. Οικονομικά χαρακτηριστικά

Όπως προαναφέρθηκε τα διαμερίσματα της περιοχής είναι κατά βάση αγροτικά. Η απασχόληση είναι εποχιακή και συχνά παρατηρείται το φαινόμενο της υποαπασχόλησης των αγροτών. Η ζήτηση για επιπλέον εργατική δύναμη είναι αυξημένη τον χειμώνα, ωστόσο μικρό είναι το ποσοστό των εργατών που καταλήγουν να εργαστούν στα ορεινά διαμερίσματα (γύρω στο 5%).

Οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις είναι μικρού και μεσαίου μεγέθους και ο πολυτεμαχισμός τις καθιστά προβληματικές ως προς την βιωσιμότητά τους, γεγονός που οδηγεί στην εγκατάλειψή τους. Ενώ όσο αυξάνει το μέγεθος της εκμετάλλευσης τόσο χειροτερεύουν τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά (κλίση – σχήμα – ευχέρεια πρόσβασης, κ.ά.). Το συμπέρασμα είναι ότι ο αγροτικός τομέας εμφανίζει χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και είναι ανάγκη να αναπτυχθούν εξωαγροτικές δραστηριότητες που θα συγκρατήσουν τον πληθυσμό στον τόπο του.

Το βασικό προϊόν που διαμορφώνει κατά 60% το αγροτικό εισόδημα είναι η ελαιοποιήσιμη ελιά και δεύτερο σε σημασία προϊόν της περιοχής είναι τα κάστανα.

Η καλλιέργεια των αμπελιών μειώνεται συνέχεια και σε ανησυχητικό βαθμό (εγκατάλειψη αμπελιών, επέκταση φυλλοξήρας) και προβλέπεται να συνεχίσει να μειώνεται και στο μέλλον αν δεν παρθούν μέτρα και δεν εφαρμοστεί ένα σωστό και επιστημονικά τεκμηριωμένο πρόγραμμα αναμπέλωσης.

Η καλλιέργεια των κηπευτικών υπό κάλυψη (θερμοκηπίου) είναι νέα, δυναμική αλλά τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει στασιμότητα και προβλήματα (αυξημένο κόστος παραγωγής λόγω της αύξησης των τιμών των εισροών).

Η κτηνοτροφία και η μελισσοκομία αποτελούν σημαντικές παραγωγικές δραστηριότητες της περιοχής.

Τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εκτροφείς των προβάτων είναι η μεγάλη βοσκοφόρτωση των βοσκοτόπων, μεγάλος αριθμός εκτρεφόμενων ζώων, χαμηλή βοσκοικανότητα, ανυπαρξία έργων βελτίωσης βοσκοτόπων και η ασθένεια προϊούσα πνευμονία που πλήττει τα ζώα. Στους βοσκότοπους των ορεινών περιοχών πρόβλημα αποτελούν και οι κλιματολογικές συνθήκες τον χειμώνα, η έλλειψη στεγαστρών και ποιμνιοστασιών που έχουν σαν αποτέλεσμα τον θάνατο πολλών, ιδιαίτερα μικρών αρνιών καθώς και αποβολές κατά την κυοφορία.

Επίσης, προβλήματα (ιδιαίτερα της ποιμενικής προβατοτροφίας) δημιουργούν η υποβάθμιση των βοσκοτόπων λόγω υπερβοσκήσης, το υψηλό κόστος των συμπυκνωμένων ζωοτροφών, έλλειψη και το αυξημένο κόστος του εργατικού δυναμικού, έλλειψη σταθμών πρόσμιξης γάλακτος προκειμένου να διατηρηθεί μέχρι την επεξεργασία του στα τυροκομεία. Υπάρχει ελλιπής κτηνιατρική στήριξη (μικρός αριθμός κτηνιάτρων και κακή οργάνωση της διακίνησης –εμπορίας προϊόντων λόγω που δεν συμμετέχουν συνεταιρισμοί.

Όσον αφορά την αιγοτροφία, κύριο πρόβλημα (της ποιμενικής) είναι ο μεγαλύτερος αριθμός ζώων από την δυνατότητα των βοσκοτόπων (βοσκοφόρτωση), η χαμηλή ικανότητα των βοσκοτόπων και η έλλειψη έργων βελτίωσής τους.

Για την μελισσοκομία, μπορούμε να πούμε ότι υπάρχουν σοβαρές δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης και σε αυτό συμβάλουν η πλούσια μελισσοτροφική πανίδα και οι υψηλές τιμές διάθεσης των προϊόντων.

Στον τομέα της αλιείας, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν είναι τα φτωχά αλιευτικά πεδία λόγω της υπεραλίευσης και της χαμηλής επανατροφοδότησης, η ρύπανση των αλιευτικών πεδίων επειδή η επανατροφοδότηση τους γίνεται από την λεκάνη της Μεσογείου που έχει προβλήματα ρύπανσης. Ακόμη η έλλειψη έργων υποδομής στα λιμάνια εξόρμησης για την εξυπηρέτηση των σκαφών.

Ο Δευτερογενής τομέας κατέχει την τρίτη θέση στην οικονομία της περιοχής μετά τον Πρωτογενή και Τριτογενή τομέα. Ο χαρακτήρας της μεταποιητικής βιομηχανίας του τόπου είναι κατά βάση βιοτεχνικός και παίζει «συμπληρωματικό» ρόλο στα εισοδήματα του αγροτικού τομέα. Η τάση είναι για συγκέντρωση της άσκησης των δραστηριοτήτων αυτού του τομέα στα μεγάλα αστικά κέντρα (πρωτεύουσες νομών) όπου υπάρχει η απαραίτητη υποδομή.

Συμπερασματικά, τα βασικότερα χαρακτηριστικά της μεταποίησης είναι:

- Το πολύ μικρό μέσο μέγεθος των καταστημάτων με βάση την απασχόληση,
- Ο ικανοποιητικός βαθμός διασποράς τους στα διαμερίσματα του Δήμου (αν και εμφανίζεται ο μεγαλύτερος αριθμός επιχειρήσεων στην έδρα του, το Δ. Έλους, ωστόσο υπάρχει αξιόλογη δραστηριότητα και στα υπόλοιπα διαμερίσματα),
- Το ικανοποιητικό επίπεδο τεχνολογικού εκσυγχρονισμού,
- Ο εποχιακός χαρακτήρας λειτουργίας καταστημάτων λόγω της σύνδεσής τους με τον πρωτογενή τομέα και την τουριστική κατανάλωση,

- Ο δυναμισμός των επιχειρηματιών,
- Η ανάγκη παροχής στήριξης και βοήθειας προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει και να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του τομέα της μεταποίησης. Είναι γεγονός ότι οι ΜΜΕ της περιοχής διαθέτουν σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης, προϋπόθεση όμως είναι η δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος με την δημιουργία υποδομών, την παροχή κινήτρων και την αξιοποίηση των χρηματοδοτικών ευκαιριών.

Τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μεταποιητικές επιχειρήσεις συνίστανται στα εξής:

- Μεγάλη απόσταση από τις πηγές πρώτων υλών και τις αγορές των προϊόντων (αύξηση μεταφορικού κόστους),
- Έλλειψη εργατικού δυναμικού (ειδικευμένου και ανειδίκευτου),
- Ανυπαρξία λατομείου αδρανών υλικών στην Επαρχία Κισσάμου που ανεβάζει το κόστος κατασκευής έργων δεδομένου ότι οι πρώτες ύλες μεταφέρονται από μεγάλη απόσταση,
- Προβλήματα στην παροχή ρεύματος,
- Υψηλό κόστος χρήματος,
- Καθυστερήσεις στις πληρωμές δημοσίου και ιδιωτών (δημιουργεί πρόβλημα ρευστότητας),
- Υψηλά κατώτερα όρια μεγέθους επιχειρήσεων για ένταξη τους στους αναπτυξιακούς νόμους,
- Γραφειοκρατία αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών, σοβαρές καθυστερήσεις στην διεκπεραίωση εργασιών, έλλειψη συντονισμού υπηρεσιών, αδιαφορία.

Η Χειροτεχνία ασκείται βασικά από τον αγροτικό κόσμο και αποτελεί πηγή συμπληρωματικού εισοδήματος. Αρκετές από τις επιχειρήσεις που λειτουργούν στα όρια του Δήμου, παράγουν παραδοσιακά-τοπικά προϊόντα, ενώ στο δ.δ. Έλους λειτουργεί Γυναικείος Συνεταιρισμός Υφαντριών.

Οι νέοι και οι γυναίκες αποτελούν τις κύριες ομάδες του πληθυσμού που πλήττονται από την ανεργία, γεγονός που τις ωθεί στα αστικά κέντρα προς αναζήτηση ευκαιριών απασχόλησης. Το 80% των ανέργων είναι νέοι σε ηλικία, ενώ το 65% των νέων σε ηλικία ανέργων είναι γυναίκες.

Η μορφή του τουρισμού που αναπτύσσεται, στηρίζεται σε μικρής κλίμακας μονάδες και είναι περισσότερο κοντά στις παραδοσιακές μορφές οργάνωσης και διαχείρισης του τουρισμού.

Εξαίρεση αποτελεί η νέα αγροτουριστική μονάδα που λειτουργεί στον παραδοσιακό οικισμό Μηλιά (δ.δ. Βλάτους).

Συνοψίζοντας την καταγραφή της τουριστικής δυναμικότητας της περιοχής (τόσο σε μονάδες όσο και σε επισκέπτες), κύρια χαρακτηριστικά της είναι:

- Ένα σημαντικό ποσοστό του συνόλου των επισκεπτών κατάγονται από την περιοχή (34,14%) και παραμένουν σε αυτή 1 περίπου μήνα στην διάρκεια των επισκέψεών τους,
- Υπάρχει δυναμική ζήτηση για τα διαμερίσματα του Δήμου Ινναχωρίου αναφορικά με την χωροταξική κατανομή της κίνησης,
- Οι τουρίστες είναι κυρίως μεσαίου και χαμηλού οικογενειακού εισοδήματος και μεσαίας ηλικίας,
- Η τεράστια πλειοψηφία των μονάδων συνιστούν οικογενειακού τύπου επιχειρήσεις, με βασικά τους χαρακτηριστικά την ανεπαρκή ποιότητα του ασκούμενου management και προώθησης τουριστικού προϊόντος (marketing),

- Υπάρχουν βασικές ελλείψεις τεχνικών και συμπληρωματικών υποδομών.

Η ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή ακολούθησε με σχετική υστέρηση την ανάπτυξη του Βόρειου άξονα Χανιά –Μάλεμε, ωστόσο αναφορικά με την με το πρότυπο ανάπτυξης η εκτεταμένη σε μεγάλο μήκος ακτών έχει αποτρέψει την υπερσυγκέντρωση. Σε αυτό έχει συμβάλει και η πλούσια ενδοχώρα της περιοχής.

6.3. Κοινωνικά χαρακτηριστικά

Στην περιοχή λειτουργούν δύο (2) δημοτικά σχολεία μικρού μεγέθους μαθητών και ένα (1) Μονοθέσιο Νηπιαγωγείο που αριθμεί οκτώ (8) μαθητές. Ο πληθυσμός χαρακτηρίζεται από αρκετά χαμηλό μορφωτικό επίπεδο όπου είναι άλλο ένα από τα προβλήματα (μετά την πληθυσμιακή αποδυνάμωση) που αποτελεί τροχοπέδη για την ανάπτυξη της περιοχής και την ανάληψη κάθε είδους επιχειρηματικής πρωτοβουλίας.

Πέρα από την λειτουργία των αγροτικών ιατρείων και την κάλυψη των βασικών αναγκών από το Κέντρο Υγείας Κισσάμου αξιοσημείωτη είναι η προσπάθεια Λειτουργίας Διαδημοτικής Εταιρείας Παροχής υπηρεσιών σε άτομα τρίτης ηλικίας, που υπολογίζεται να λειτουργήσει από τις αρχές του 2004.

6.4. Τεχνικές υποδομές

Παρατηρούμε ότι την τελευταία 2ετία ολοκληρώθηκαν έργα βασικών υποδομών όπως η ύδρευση, η άρδευση και το οδικό δημοτικό δίκτυο της περιοχής.

Κύριοι οδικοί άξονες ασφαλτοστρώθηκαν σε όλη την περιοχή του Δήμου, βελτιώθηκαν και επεκτάθηκαν δρόμοι που συνδέουν τους οικισμούς μεταξύ τους και κυρίως τους παραλιακούς.

Ο Δήμος αντιμετώπιζε έντονα το πρόβλημα της ύδρευσης. Ολοκληρώθηκαν όμως τα προγραμματιζόμενα έργα σε όλα τα δημοτικά διαμερίσματα και μετά την αντικατάσταση του υπάρχοντος δικτύου, το πρόβλημα αυτό έχει λυθεί στα περισσότερα οριστικά και στο δ.δ. Βλάτους προσωρινά.

Η ολοκλήρωση των λιμνοδεξαμενών Χρυσοσκαλίτισσας και Αγ. Θεοδώρων συμβάλλουν στην κάλυψη των αναγκών άρδευσης των καλλιεργειών. Έτσι επιτυγχάνονται οι μεγαλύτερες ωφέλειες από τις καλλιέργειες που αναπτύσσονται στην περιοχή.

ΦΩΤΟ 11: Λιμνοδεξαμενή άρδευσης καλλιεργούμενων εκτάσεων στην περιοχή της Χρυσοσκαλίτισσας

6.5. Απορρίμματα

Το πρόβλημα της αποκομιδής απορριμμάτων λύθηκε προσωρινά με τον πλέον οικονομικότερο τρόπο. Μεταφέρονται με απορριμματοφόρα της Νομαρχίας Χανίων 2 φορές την εβδομάδα από όλα τα διαμερίσματα. Πρέπει να ολοκληρωθεί όμως η δημιουργία ενός ενιαίου ΧΥΤΑ, μακροπρόθεσμα.

6.6. Φυσικό περιβάλλον

Σαν πλεονέκτημα της περιοχής μπορούμε να αναφέρουμε τους φυσικούς πόρους της και ιδιαίτερα την καλλιέργεια της καστανιάς που διαμορφώνει τα ξεχωριστά μικροσυστήματα, την ύπαρξη των άφθονων υδάτινων πόρων και τον μεγάλο αριθμό φυσικών πηγών. Επίσης πρέπει να αναφερθούν:

- η νήσος Ελαφώνησος
- η μονή Χρυσοσκαλίτισσας
- ο μεγάλος αριθμός από Βυζαντινές εκκλησίες με θαυμάσιες τοιχογραφίες

ΦΩΤΟ 12: Η ακτή της Ελαφονήσου

ΦΩΤΟ 13: Η μονή Χρυσοσκαλίτισσας
στο δ.δ Βάθης

Η περιοχή είναι πλούσια σε φυσικά τοπία με καταπράσινες λαγκαδιές και άφθονα επιφανειακά τρεχούμενα νερά, φυσικές πηγές και πολλά από τα χωριά της θεωρούνται από τα πιο όμορφα της Κρήτης. Είναι φυτεμένα από καστανιές και πλατάνια που είναι κτισμένα σε υψόμετρο 315-600 m.

Η περιοχή είναι ίσως από τις μοναδικές του Νομού που προσφέρεται για την ανάπτυξη του τουρισμού και την προώθηση του αγροτουρισμού με:

- τη δημιουργία Κέντρου Περιβάλλοντος
- την προώθηση παραδοσιακών προϊόντων όπως ελιά, ελαιόλαδο, κάστανο, κρασί, τσικουδιά
- τη δημιουργία αγροτουριστικών μονάδων
- την οργάνωση ξεναγήσεων και περιπατητικού τουρισμού.

SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ	
ΔΥΝΑΜΕΙΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • ο γεωργο-κτηνοτροφικός χαρακτήρας της περιοχής • ύπαρξη μεγάλου αριθμού φυσικών πόρων • πλούσιο πολιτιστικό και αρχαιολογικό στοιχείο • η νήσος Ελαφώνησος • η καλλιέργεια της καστανιάς όπου διαμορφώνει ένα ειδικού τύπου μικροπεριβάλλον • μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού είναι οικονομικά ενεργό 	<ul style="list-style-type: none"> • τυποποίηση τοπικών αγροτικών προϊόντων • εναλλακτικές μορφές τουρισμού (πολιτιστικός, αγροτουρισμός κ.α.) • στροφή των αγροτών σε βιολογικά προϊόντα • μετατροπή της ποιμενικής κτηνοτροφίας σε ημισταβλισμένα για να μειωθούν τα προβλήματα και να αυξηθεί η παραγωγή • στήριξη και προώθηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας
ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • η πληθυσμιακή αποδυνάμωση της περιοχής • κλιματολογικά πρόβλημα, χιόνι, χαλάζι • έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης για την διακίνηση και εμπορία των προϊόντων παραγωγής τους • μη ενημέρωση των κτηνοτρόφων πάνω σε θέματα αιγοπροβατοτροφίας (σωστή διατροφή, εξυγίανση ζωικού πληθυσμού, εμπορία-διάθεση προϊόντων) • μικρός αριθμός καταστημάτων • έλλειψη ευκαιριών απασχόλησης των νέων και γυναικών 	<ul style="list-style-type: none"> • η υπερβόσκηση των βοσκότοπων έχει επιφέρει υποβάθμιση των εδαφών • η εγκατάλειψη της περιοχής από τις παραγωγικές ηλικίες για αναζήτηση καλύτερων ευκαιριών απασχόλησης • το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο εμποδίζει την ανάληψη κάθε είδους επιχειρηματικής πρωτοβουλίας

B' ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΕΡΓΑ

1. Εκτελεσμένα έργα της τελευταίας τριετίας

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

1. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

a. Κάμπος – Αφρατολάκκοι – Αμυγδαλοκεφάλι -
Λιβάδια – Στόμιο	Ε.Π.Τ.Α.	704.328
b. Αλιγοί – Μυλωνές – Σάσσαλα	Ε.Π.Τ.Α.	551.724
c. Βάθη – Τζιτζιφιές	Ε.Π.Τ.Α.	208.363

2. ΥΔΡΕΥΣΗ

a. Ύδρευση Βάθης – Πλοκαμιανών	Ε.Π.Τ.Α.	33.749
b. Ύδρευση Αμυγδαλοκεφαλίου	Ε.Π.Τ.Α.	223.037
c. Ύδρευση Έλους	Ε.Π.Τ.Α.	235.656

3. ΥΔΡΟΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

a. Κατασκευή λιμνοδεξαμενής	Υπ. Γεωργίας	3.815.113
b. Υ/Α Βάθης – Χρυσοσκαλίτισσας		632.721
c. Αντιπλυμμηρικά Περιβολίων	Ε.Π.Τ.Α.	24.358

4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

a. Συντήρηση – βελτίωση υφιστάμενου
σχολείου δ.δ. Έλους	Ε.Π.Τ.Α.	36.390
b. Διαδημοτική Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών
σε άτομα με ειδικές ανάγκες και σε
άτομα τρίτης ηλικίας	Υπ. Υγείας	176.082
c. Νέο Δημαρχείο Έλους	Ε.Π.Τ.Α.	203.668

5. ΣΥΝΟΛΟ 6.845.189

ΦΩΤΟ 14: Έργο ύδρευσης Χρυσοσκαλίτισσας

2. Τεχνικό Πρόγραμμα 2003

Σύμφωνα με το Τεχνικό Πρόγραμμα του Δήμου δαπανήθηκαν για το προηγούμενο οικονομικό έτος, 2003:

• Τσιμεντοστρώσεις αγροτικών δρόμων	32.000 €
• Συντήρηση και επισκευή αγροτικών δρόμων	35.800 €
• Καθαρισμό και διάνοιξη χανδάκων δρόμων	24.000 €
• Διάνοιξη αγροτικών δρόμων	18.400 €
• Καθαρισμός και επισκευή τεχνικών απορροής όμβριων	15.000 €
• Συντήρηση και επισκευή δικτύου ύδρευσης	18.000 €
• Συντήρηση και καθαρισμός τεχνικών ύδρευσης	14.000 €

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ

2.1. Επιχειρησιακά Σχέδια Βασικών Υποδομών

Περιλαμβάνει τα αναγκαία έργα σε υποδομές δημοτικής σημασίας, που έχουν προταθεί από το Δήμο Ινναχωρίου για χρηματοδότηση από το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Π.Τ.Α.), χρονική περίοδο 1999-2004.

2.1.1. Οδοποιία

1. Δημοτικό Οδικό Δίκτυο Αφρατολάκκοι – Λιβάδια – Στόμιο

Το έργο αφορά την επέκταση και βελτίωση του οδικού δικτύου, έχει μήκος 19 χλμ.. περιλαμβάνει, μικρής έκτασης διαπλατύνσεις των δρόμων, μικρής έντασης τεχνικά έργα και ασφαλτόστρωση σε όλο το μήκος. Το έργο αποτελεί μέρος ενός μεγαλύτερου έργου οδοποιίας και πιο συγκεκριμένα στην ολοκλήρωση του Οδικού Άξονα Κάμπος – Αφρατολάκκοι που ενώνει το κεντρικό επαρχιακό δίκτυο με τον παραλιακό οικισμό Λιβάδια.

Πηγή χρηματοδότησης: Ε.Π.Τ.Α.

Προϋπολογισμός: 704.328 € (υλοποίηση έως 2004)

2. Αγροτική Οδοποιία Δήμου Ινναχωρίου

Το έργο βελτιώσεις υφιστάμενου αγροτικού οδικού δικτύου. Περιλαμβάνει ασφαλτοστρώσεις 12 χλμ., τσιμεντοστρώσεις 8 χλμ., διανοίξεις 15 χλμ., επισκευές – βελτιώσεις 110 χμ.. Το συνολικό μήκος ανέρχεται σε 165 χλμ..

Πηγή χρηματοδότησης: Υπουργείο Γεωργίας

Προϋπολογισμός: 748.349 €

2.2. Υδρευτικά και υδρο-αρδευτικά έργα

1. Υδροαρδευτικό έργο δ.δ. Κάμπου

Το έργο περιλαμβάνει παροχή 100 κυβικών, υδρομάστευση, δεξαμενή 200 κυβικών, δικτύου 2,5 χλμ. και δοσομετρική αντλία χλωρίου.

Πηγή χρηματοδότησης: Υπουργείο Γεωργίας

Προϋπολογισμός: 143.213 €

2. Υδρευση δ.δ. Έλους (οικισμός Λίμνης)

Η επιφανειακή πηγή έχει παροχή νερού 20 κυβικών την ώρα. Το έργο περιλαμβάνει υδρομάστευση, δεξαμενή 100 κυβικών και δίκτυο 2 χλμ. και δοσομετρητή αντλίας χλωρίου.

Πηγή χρηματοδότησης: Ε.Π.Τ.Α.

Προϋπολογισμός: 81.584 € (υλοποίηση έως το 2004)

3. Αρδευτικό έργο δ.δ. Βλάτους

Υπάρχει επιφανειακή πηγή στη θέση Μύλοι. Βρίσκεται ανάμεσα στο δ.δ. Έλους, Βλάτους και Στροβλών. Περιλαμβάνει το έργο υδρομάστευση, παροχή 150 κυβικά μέτρα την ώρα, κατασκευή αντλιοστασίου, δίκτυο 2 χλμ. και κατασκευή δεξαμενής 200 κυβικών.

Πηγή χρηματοδότησης: Ε.Π.Τ.Α.

Προϋπολογισμός: 220.102 €

4. Υδροαρδευτικό έργο δ.δ. Βλάτους

Υπάρχει επιφανειακή πηγή στον οικισμό Ρογδιά παροχής 30 κυβικών την ώρα. Το έργο περιλαμβάνει υδρομάστευση, δίκτυο 2600 μέτρων και κατασκευή δεξαμενής 100 κυβικών.

Πηγή χρηματοδότησης: Ε.Π.Τ.Α.

Προϋπολογισμός: 87.454 €

2.3. Φυσικό περιβάλλον

1. Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικών πόρων Ελαφονήσου (δ.δ. Βάθης)

Πρόκειται για το νησί Ελαφόνησος και την απέναντι ακτή Χρυσοσκαλίτισσας που χρήζουν άμεσης προστασίας και προτείνεται η κατασκευή μονοπατιών ώστε οι επισκέπτες να μην διαταράσσουν όλο το φυσικό χώρο, η αναδάσωση του νησιού κυρίως με κέδρο και αλμυρική, η κατασκευή ενημερωτικού περιπτέρου και η ανάδειξη φάρου.

Πηγή χρηματοδότησης: LIFE Δυτικής Κρήτης

Προϋπολογισμός: 138.811,45 €

2. Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλους

a. Προστασία και αξιοποίηση φυσικών πόρων Φαραγγίου Κάμπου

Το φαράγγι οδηγεί από το δ.δ. Κάμπου σε μία παραλία. Η διαδρομή αυτή είναι εξαιρετικά αξιόλογη για τα σημαντικά είδη φυτών. Έχει μήκος περίπου 2 χλμ. και το επισκέπτονται αρκετοί τουρίστες. Προτείνονται βελτίωση του υπάρχοντος μονοπατιού, χώροι αναψυχής μέσα στο δάσος και αξιοποίηση των μικροπηγών που υπάρχουν εκεί.

Πηγή χρηματοδότησης: LEADER II

Προϋπολογισμός: 56.493 € (υλοποίηση έως το 2004)

3. Διατήρηση Τοπικού Πολιτισμού

a. Δημιουργία Πολιτιστικού Πολυκέντρου Δ. Ινναχωρίου στο δ.δ. Κεφαλίου

Πρότασης αποκατάστασης – επανάκτησης κτιρίου επιφάνειας 276,71 τετραγωνικών μέτρων σε ένα χώρο εμβαδού 1.115,72 τετραγωνικών μέτρων. Πρόκειται για το πρώην κτίριο της Κοινότητας Κεφαλίου το οποίο έχει περιέλθει στην κυριότητα του Δήμου. Το έργο περιλαμβάνει την εκπόνηση των τεχνικών μελετών (αποτύπωσης και αρχιτεκτονικής πρότασης, την έκδοση των αδειών) και τις οικοδομικές εργασίες για την αποκατάσταση του κτιρίου καθώς επίσης την διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.

Πηγή χρηματοδότησης: Ε.Π.Τ.Α./LEADER II

Προϋπολογισμός: 38.444 €

b. Δημιουργία μόνιμου Κέντρου Οικοχειροτεχνίας και Προώθησης Παραδοσιακών Τοπικών Προϊόντων στο δ.δ. Έλους (οικισμός Λίμνης)

Πρόταση αποκατάστασης – επανάκτησης κτιρίου επιφάνειας 91,62 τετραγωνικών μέτρων σε οικοπέδο εμβαδού 592,47 € τετραγωνικών μέτρων. Πρόκειται για παλιό σχολείο που έχει περιέλθει στην κυριότητα του Δήμου. Το έργο περιλαμβάνει την εκπόνηση των αναγκαίων τεχνικών μελετών (αποτύπωσης και αρχιτεκτονικής πρότασης) και άλλες εργασίες για την αποκατάσταση του κτιρίου, καθώς επίσης την διμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.

Πηγή χρηματοδότησης: Υπουργείο Γεωργίας

Προϋπολογισμός: 28.760 €

2.4. Τουριστικές Υποδομές

1. Κέντρο Περιβάλλοντος και Προώθησης Πράσινου Τουρισμού στο δ.δ. Βλάτους

Το έργο περιλαμβάνει τη διαμόρφωση οικοπέδου 2 στρεμμάτων και δύο κτιρίων εμβαδού 70 και 45 τετραγωνικών μέτρων αντίστοιχα, ιδιοκτησίας του δ.δ. Βλάτους, για τη στέγαση των υπηρεσιών του Κέντρου Περιβάλλοντος. Το Κέντρο θα έχει σκοπό την προώθηση του Πράσινου Τουρισμού και την προστασία του περιβάλλοντος με ενέργειες όπως καταγραφή ιστορικών μνημείων, παραδοσιακών οικισμών, χλωρίδας – πανίδας και ιστορικών πολιτιστικών στοιχείων περιοχής. Παράλληλα, θα λειτουργεί σαν Κέντρο Παροχής Πληροφοριών στο κοινό (τουρίστες, επισκέπτες κ.α.).

Οι διοικητικές υπηρεσίες θα στεγαστούν στο παλαιό σχολείο 70 τετραγωνικών μέτρων, της οποίας η διαμόρφωση έχει ήδη προχωρήσει, θα λειτουργήσει ως βιβλιοθήκη και ο χώρος των 45 τετραγωνικών μέτρων θα λειτουργήσει ως βοηθητικός (WC, αποθήκη κτλ). Επίσης, το έργο περιλαμβάνει την αγορά των αναγκαίων εξοπλισμών (έπιπλα, Η/Υ κ.α.).

Πηγή χρηματοδότησης: Υπουργείο Γεωργίας

Προϋπολογισμός: 77.065 €

2. Μίσθωση ακινήτου και δημιουργία Δημοτικού Χώρου Στάθμευσης στην περιοχή Ελαφόνησο

Το έργο αφορά τη δημιουργία οργανωμένου χώρου στάθμευσης (parking) σε έκταση 10 στρεμμάτων και τη δημιουργία βασικής υποδομής: περίφραξη χώρου με ξύλινες κατασκευές 400 μέτρων και δημιουργία τριών WC οικολογικού τύπου και παροχή νερού. Ο χώρος έχει ήδη συμφωνηθεί να μισθωθεί από ιδιώτες και εκκρεμεί η οριστική υπογραφή της μίσθωσης από το Δήμο. Το έργο περιλαμβάνει εκτός από το τίμημα της μίσθωσης του χώρου, τις αναγκαίες μελέτες και άδειες που απαιτούνται καθώς και τις εργασίες και έργα για τη δημιουργία του δημοτικού χώρου στάθμευσης.

Πηγή χρηματοδότησης: LEADER II

Προϋπολογισμός: 25.678 € (υλοποίηση το 2004)

2.5. Αθλητικές εγκαταστάσεις

Προκειμένου για την κάλυψη των αθλητικών αναγκών των δημοτών προτείνεται στα πλαίσια του Προγράμματος «Ελλάδα 2004»

- ✓ η κατασκευή Δημοτικού Αθλητικού Κέντρου στα Λειβάδια δ.δ Αμυγδαλοκεφαλίου 1) γήπεδο βόλλεϋ και γήπεδο μπάσκετ συνολικού προϋπολογισμού 88.041€ και

- ✓ κατασκευή Δημοτικού Αθλητικού Κέντρου δ.δ Έλους 1) γήπεδο βόλλευ και 2) γήπεδο μπάσκετ συνολικού προϋπολογισμού 73.367€

	ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΠΟΣΑ ΣΕ €
1	Οδοποιία	
1.1.	Δημοτικό Οδικό Δίκτυο Αφρατολάκκοι – Λιβάδια – Στόμιο	704.328
1.2.	Αγροτική Οδοποιία Δ. Ινναχωρίου	748.349
2.	Υδροαρδευτικά έργα	
2.1.	Υδροαρδευτικό έργο δ.δ. Κάμπου	143.213
2.2.	Υδρευση δ.δ. Έλους	81.584
2.3.	Υδροαρδευτικό έργο δ.δ. Βλάτους	87.454
2.4.	Αρδευτικό έργο δ.δ. Βλάτους	220.102
3.	Φυσικό περιβάλλον	
3.1.	Προστασία και αξιοποίηση φυσικών πόρων Φαραγγίου Κάμπου	56.493
4.	Πολιτισμός	
4.1.	Πολιτιστικό Πολυκέντρο Δ. Ινναχωρίου δ.δ. Κεφαλίου	38.444
4.2.	Κέντρο Οικοχειροτεχνίας και Προώθησης Παραδοσιακών Τοπικών Προϊόντων	28.760
5.	Τουριστικές Υποδομές	
5.1.	Κέντρο Περιβάλλοντος	77.065
5.2.	Πάρκινγκ Ελαφόνησου	25.678
6.	Αθλητικές εγκαταστάσεις	
6.1	Γήπεδο βόλλευ & μπάσκετ δ.δ Αμυδαλοκεφαλίου	88.041
6.2	Γήπεδο βόλλευ & μπάσκετ δ.δ Έλους	73.367
	ΣΥΝΟΛΟ	2.372.878

ΠΙΝΑΚΑΣ 26: Συγκεντρωτικός πίνακας προτεινόμενων έργων Δ. Ινναχωρίου

2.6. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000-2006»

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000-2006» είναι ένα μονοταμειακό πρόγραμμα που αφορά το σύνολο της χώρας.

Οι συγκεκριμένες δράσεις μέσω των οποίων θα υλοποιηθούν οι στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος έχουν ομαδοποιηθεί σε (7) άξονες Προτεραιότητας.

Ο άξονας 7 «Προγράμματα ανάπτυξης αγροτικού χώρου» αποτελεί μία καινοτόμο προσέγγιση για την αγροτική ανάπτυξη και περιλαμβάνει μία σειρά μέτρων τα οποία εφαρμόζονται σε επιλεγμένες ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της χώρας και στοχεύει:

- Στην προστασία των οικονομικά και κοινωνικά ασθενέστερων περιοχών, καθώς και εκείνων που πλήττονται από τις αναπόφευκτες διαρθρωτικές μεταβολές και την προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας στις διεθνείς εξελίξεις και προώθηση της μείωσης των ανισοτήτων στις ευκαιρίες και τις αμοιβές μεταξύ φύλων και ομάδων του πληθυσμού.
- Στη συνέχιση της προσπάθειας μείωσης των περιφερειακών ανισοτήτων και της στήριξης της ανάπτυξης στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές.
- Στην επανένταξη των ορεινών περιοχών και του νησιώτικου χώρου στο εθνικό παραγωγικό σύστημα, έτσι ώστε να αποφευχθεί η περιθωριοποίησή τους.

Μεταξύ των επιλεγμένων περιοχών παρέμβασης των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων του Υπουργείου Γεωργίας στο νομό Χανίων είναι και ο Δήμος Ινναχωρίου.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ		
ΔΗΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (2001)	ΕΚΤΑΣΗ (τετρ. χλμ.)
Ανατ. Σεληνίου	1.468	136,61
Ινναχωρίου	1.433	136,74
Καντάνου	1.607	73,82
Κισσάμου	7.463	149,06
Μηθύμνης	2.914	54,37
Πελεκάνου	4.259	166,57
ΣΥΝΟΛΟ	19.144	717,17

ΠΙΝΑΚΑΣ 27: Περιοχές παρέμβασης στο Ν. Χανίων

ΠΗΓΗ: Γεν. Δ/ση Εγγειοβελτιτικών Έργων Υπουργείου Γεωργίας, 2003

Το *Μέτρο 7.1* που τιτλοφορείται «*Έγχειρες βελτιώσεις*», αναφέρεται σε περιοχές που έχουν εντοπισθεί προβλήματα διάβρωσης εδαφών και έτσι η προτεινόμενη δράση, αφορά διάφορα έργα αντιπλυμμηρικής προστασίας, όπως:

1. Κατασκευή φράγματος κλαδοπλεγμάτων και δασώση θέσεων στο ποταμό Τυφλό του δ.δ. Βλάτους στη θέση Μύλοι, στον ορεινό όγκο του Δ. Ινναχωρίου,
2. Κατασκευή φράγματος κλαδοπλεγμάτων και δασώση θέσεων στο ποταμό Στροβλιανό του δ.δ. Στροβλών, στη θέση Μύλοι, στον ορεινό όγκο του Δήμου και τέλος

3. Κατασκευή φράγματος κλαδοπλεγμάτων και δάσωση θέσεων στο ποταμό Ξηροπόταμο του δ.δ. Βάθης, στη θέση Τζιτζιφιά στον ορεινό όγκο του Δήμου.

Ο συνολικός προϋπολογισμός σχεδιασμού και εκτέλεσης του έργου ανέρχεται στις 586.940 €.

Το Μέτρο 7.4.: «*Βασικές υπηρεσίες για την αγροτική οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό*», περιλαμβάνει δύο Υπομέτρα. Το πρώτο Υπομέτρο, αφορά στην υλοποίηση μικρών έργων αναβάθμισης της κτιριακής υποδομής των περιφερειακών (αγροτικών) ιατρείων. Οι παρεμβάσεις αυτές θα είναι σχετικά περιορισμένης κλίμακας και θα συμπληρώνουν-αναβαθμίζουν τις μονάδες που είναι στελεχωμένες και λειτουργούν.

Οι προτεινόμενες δράσεις είναι δύο και συγκεκριμένα:

1. *Αναβάθμιση κτιριακής και υλικοτεχνικής υποδομής στον τομέα της υγείας, προϋπολογισμού 58.694 € και περιλαμβάνει τον εκσυγχρονισμό των Περιφερειακών Ιατρείων των δ.δ. Κεφαλίου και Έλους.*

ΦΩΤΟ 15: Αγροτικό ιατρείο δ.δ. Έλους

Το δεύτερο Υπομέτρο που αφορά τη δημιουργία τοπικών δικτύων ενημέρωσης με την αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας (προϋπολογισμού 381.511 €), περιλαμβάνει τη δημιουργία σταθμών ενημέρωσης (infokiosks) του αγροτικού πληθυσμού. Συγκεκριμένα, θα εγκατασταθούν σε κατάλληλα επιλεγμένους και διαμορφωμένους χώρους, ηλεκτρονικά κέντρα παροχής εξειδικευμένης ενημέρωσης τοπικού χαρακτήρα, που θα αφορά σε θέματα τόσο αγροτικά όσο και αγροτουριστικά. Πιο εξειδικευμένα, οι προτεινόμενες δράσεις είναι:

1. Η μετατροπή του παραδοσιακού κτιρίου-σχολείου του δ.δ. Βλάτους σε Κέντρο Περιβαλλοντικής Πληροφόρησης και Εκπαίδευσης,
2. Η μετατροπή παραδοσιακού κτιρίου-σχολείου της Ρογδιάς του δ.δ. Βλάτους σε Κέντρο Παρατήρησης Γυπαετών και τέλος
3. Η μετατροπή του παραδοσιακού κτιρίου-σχολείου της Λίμνης του δ.δ. Έλους σε Κέντρο Οικοτεχνίας και Προώθησης Παραδοσιακών Προϊόντων.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των δράσεων του Μέτρου 7.4. ανέρχεται στο ποσό των 440.205 €.

ΦΩΤΟ 16: Δημ. Σχολείο δ.δ. Λίμνης

ΦΩΤΟ 17: Δημ. Σχολ. δ.δ. Βλάτους

Το *Μέτρο 7.5.: «Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών – Προστασία και διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς»*, περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν την προστασία και ανάδειξη αρχιτεκτονικών στοιχείων της αγροτικής υπαίθρου. Περιλαμβάνει δηλαδή μελέτες και έργα για την προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη αξιόλογων αρχιτεκτονικών στοιχείων, τα οποία διακρίνονται τόσο για την αισθητική όσο και για την ιστορική τους σημασία.

Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η ανάδειξη και συντήρηση 10 εξωκκλησιών που βρίσκονται στον ορεινό όγκο του Δ. Ινναχωρίου:

1. Της Αγίας Μαρίνας,
2. του Άγιου Γεώργιου και
3. του Αρχάγγελου Μιχαήλ στο δ.δ. Βάθης
4. Του Αγίου Αθανασίου και
5. της Μεταμόρφωσης Σωτήρος στο δ.δ. Κεφαλίου
6. Της Αγίας Παρασκευής στο δ.δ. Κάμπου
7. Της Αγίας Τριάδας στο δ.δ. Βλάτους
8. Του Αγίου Ιωάννη Θεολόγου στο δ.δ. Έλους
9. Του Τίμιου Σταυρού και
10. του Αγίου Γεωργίου στο δ.δ. Στροβλών.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέρου, ανέρχεται στο ποσό των 293.470 €.

Σημειώνουμε δε, ότι, όλοι οι παραπάνω χώροι-στόχοι αφενός εξασφαλίζουν την προσπελασιμότητα στους επισκέπτες και μπορούν να ενταχθούν σε πολιτιστικές διαδρομές και αφετέρου εντάσσονται σε αρχιτεκτονικό σχέδιο ενός ευρύτερου δικτύου διαδρομών που αποτελεί πόλο έλξης επισκεπτών στην περιοχή, καλύπτοντας έτσι και τα δύο στοιχεία που προαπαιτούνται για την ένταξη στο Μέτρο 7.5..

Το *Μέτρο 7.7.* που αφορά τη «*Διαχείριση των υδατικών πόρων της γεωργίας*», στοχεύει στην κατασκευή έργων για την συλλογή και ταμίευση υδάτων που προέρχονται από επιφανειακές απορροές καθώς και έργα για τη μεταφορά και διανομή του ταμιευμένου ύδατος για γεωργική χρήση.

Στο Δήμο Ινναχωρίου, ο προϋπολογισμός του Μέρους ανέρχεται στο ποσό των 586.940 € και οι προτεινόμενες δράσεις περιλαμβάνουν:

1. Τη δημιουργία φράγματος για άρδευση στο Τυφλό ποταμό, στη θέση Μύλοι του δ.δ. Βλάτους και
2. Τη δημιουργία φράγματος για άρδευση στο Ξηροπόταμο, στη θέση Χρυσοσκαλίτισσα του δ.δ. Βάθης.

Το *Μέτρο 7.8.:* «*Ανάπτυξη και βελτίωση της υποδομής που σχετίζεται με την ανάπτυξη της γεωργίας*», αφορά τη συντήρηση του δικτύου των αγροτικών δρόμων και την επέκτασή του, με την κατασκευή νέων αγροτικών δρόμων.

Στο Δήμο Ινναχωρίου λοιπόν, προτείνεται η βελτίωση της υποδομής υφιστάμενων δρόμων που οδηγούν από τις επαρχιακές οδούς στα καστανοδάση και στα μνημεία της φύσης της περιοχής και συγκεκριμένα:

- 1.1. Από Έλος σε Κουφή Γκαρά του δ.δ. Έλους, μήκους 5 χλμ.
- 1.2. Από Έλος σε Μηλιά του δ.δ. Βλάτους, μήκους 4 χλμ.
- 1.3. Από Έλος σε Αγ. Δίκαιο του δ.δ. Έλους, μήκους 6 χλμ.
- 1.4. Από Κάμπο σε Αγ. Παρασκευή του δ.δ. Κάμπου, μήκους 4 χλμ.
- 1.5. Από Στροβλές σε Καλογερώ του δ.δ. Στροβλών, μήκους 3 χλμ.

έργα δηλαδή, συνολικού προϋπολογισμού 293.470 €.

Το *Μέτρο 7.9.:* «*Ενθάρρυνση των τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων*», περιλαμβάνει ενισχύσεις για την προβολή των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών, είτε όσον αφορά την προσέλκυση επενδυτών για τη διενέργεια μικρών επενδυτικών σχεδίων, είτε

όσον αφορά τους φυσικούς και πολιτιστικούς τους πόρους, οι οποίοι θα μπορούσαν να αποτελέσουν στοιχεία έλξης ειδικών ομάδων τουριστών.

Έτσι, προτείνεται η προβολή της περιοχής για τουριστικούς λόγους με τη δημιουργία εντύπων, την προβολή τηλεοπτικών spots και καταχωρήσεων στο διαδίκτυο, δράση προϋπολογισμού 293.470 €.

Τέλος, το *Μέτρο 7.10.: «Προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με τη Γεωργία, τη Δασοκομία, τη διατήρηση του τοπίου, καθώς και τη βελτίωση συνθηκών διαβίωσης των ζώων»* περιλαμβάνει δράσεις που στοχεύουν στην προστασία και αειφορική διαχείριση δασών και οικοσυστημάτων τα οποία έχουν ιδιαίτερη οικολογική αξία και απειλούνται.

Έτσι, στο Δήμο Ινναχωρίου προτείνονται:

1. Η εκτέλεση έργων υποδομής για την προστασία και ανάδειξη του Φαραγγιού Κάμπου και τη δημιουργία μονοπατιού ως εξής:
 - 1.1. Στο Φαράγγι Κάμπου μονοπάτι μήκους 5 χλμ. και ένα (1) αναψυκτήριο.
 - 1.2. Η διαδρομή Μυλωνιές-Καλογερώ-Κουφή Γκαρά-Άγιος Δίκαιος-Μουρνίδια-Τζιτζιφιά-Στόμιο μήκους 22 χλμ και ένα (1) αναψυκτήριο και
2. Έργα βελτίωσης του φυσικού περιβάλλοντος στον ορεινό όγκο του Δήμου για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης του ζωικού πληθυσμού στο Δασοβοτανικό-Πειραματικό Πάρκο Βλάτους.

Ο προϋπολογισμός των παραπάνω δράσεων υπολογίζεται στο ποσό των 557.593 €.

Συγκεντρωτικός πίνακας προτεινόμενων έργων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της υπαίθρου 2000-2006».

Περιγραφή έργου		Προϋπ/σμος
1.	Οδοποιία	
1.1.	Αγροτική οδοποιία	293.470
2.	Υγεία	
2.1.	Εκσυγχρονισμός Περιφερειακών Ιατρείων δ.δ. Κεφαλίου και Έλους	58.694
3.	Πολιτισμός	
3.1.	Έργα συντήρησης 10 εξωκλησιών	293.470
3.2.	Φαράγγι Κάμπου	557.593
4.	Φυσικό περιβάλλον	
4.1.	Έργα αντιδιαβρωτικής προστασίας	
4.1.1.	Κατασκευή φράγματος κλαδοπλεγμάτων και δάσωση θέσεων στους ποταμούς Τυφλό-Ξηροπόταμο-Στροβλιανό	586.940
5.	Κέντρα Πληροφόρησης	
5.1.	Δίκτυα ενημέρωσης	
5.1.1.	Κέντρο Περιβαλλοντικής Πληροφόρησης και εκπαίδευσης	
5.1.2.	Κέντρο Παρατήρησης Γυπαετού	
5.1.3.	Κέντρο Οικοτεχνίας και Προώθησης Παραδοσιακών Προϊόντων	
	Μερικό Σύνολο	381.511
6.	Αξιοποίηση επιφανειακών απορροών	
6.1.	Δημιουργία φράγματος για άρδευση στους ποταμούς Τυφλό και Ξηροπόταμο	586.940

ΠΙΝΑΚΑΣ 28: Προτεινόμενα έργα Ε.Π. «Αγροτική ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση της υπαίθρου 2000-2006»

2.7. Τεχνικό Πρόγραμμα 2004

Το τεχνικό πρόγραμμα εκτελεστέων έργων του Δήμου για το έτος 2004 έχει ως εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ		ΠΡΟΫΠ/ΝΗ ΔΑΠΑΝΗ (€)
	<i>Οδοποιία</i>	
1	Τσιμεντοστρώσεις αγροτικών δρόμων	35.000
2	Επισκευή και συντήρηση αγροτικών δρόμων	35.000
3	Καθαρισμός και διάνοιξη χανδάκων αγροτικών δρόμων	24.000
4	Διάνοιξη αγροτικών δρόμων	27.000
5	Καθαρισμός και επισκευή τεχνικών όμβριων	24.000
	<i>Υδρευση</i>	
6	Συντήρηση-επισκευή δικτύων ύδρευσης	28.000
7	Επέκταση δικτύου ύδρευσης	11.000
8	Κατασκευή υδρομάστευσης δ.δ. Βλάτους	2.000
ΣΥΝΟΛΟ		186.000

ΠΙΝΑΚΑΣ 29: Τεχνικό πρόγραμμα εκτελεστέων έργων Δ. Ινναχωρίου για το 2004

ΠΗΓΗ: Δήμος Ινναχωρίου, 2004

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η διαμόρφωση βραχυπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης Στρατηγικής Ανάπτυξης της περιοχής αποτελεί μια από τις πρώτες προτεραιότητες του Νέου Δήμου.

Στις προτεραιότητες που πρέπει να τεθούν σαν γενικοί Άξονες είναι: Μέτρα για την προστασία και αποκατάσταση του *Περιβάλλοντος* φυσικού και ανθρωπογενούς (σε πρώτη φάση):

- αντιμετώπιση της ασθένειας της Καστανιάς
- οργανωμένη διαχείριση και διάθεση των στερεών – υγρών οικιακών απορριμμάτων και αποβλήτων
- αντιμετώπιση του προβλήματος της υπερβόσκησης και των επιπτώσεων στο περιβάλλον και τα εδάφη από την νομαδική αιγοπροβατοτροφία
- προώθηση των αναδασώσεων και την ανακήρυξη δασικού χωριού του διαμερίσματος Βλάτους.
- αξιοποίηση του υδάτινου δυναμικού της περιοχής πέρα και από ύδρευση και άρδευση, και επιχειρηματικά με την προώθησης επενδύσεων φιλικές στο περιβάλλον
- ανάπτυξη πιλοτικών προγραμμάτων και εφαρμογών για την προώθηση της Επιχειρηματικής Γεωργίας σε συνδυασμό με τον Πράσινο Τουρισμό
- προστασία της περιοχής της Ελαφονήσου
- εκπόνηση πολεοδομικών και ρυμοτομικών σχεδίων για τα μεγάλα διαμερίσματα αρχικά και στην συνέχεια για το σύνολο.

Το δίκτυο της *αγροτικής οδοποιίας* είναι σε κακή κατάσταση, και δεν επαρκεί για να στηρίξει την εντατική γεωργική ανάπτυξη. Η μορφολογία του εδάφους (ημιορεινές και ορεινές περιοχές) είναι ένας παράγοντας που δρα ανασταλτικά λόγω που αυξάνει το κόστος κατασκευής τους και κάνει δαπανηρή την συντήρησή τους. Είναι λοιπόν ανάγκη να εκπονηθεί ένα ορθολογικό πρόγραμμα αγροτικής οδοποιίας.

Βασική επιδίωξη πρέπει να είναι η συντήρηση και βελτίωση του υφιστάμενου οδικού δικτύου, πρωτεύοντος, δευτερεύοντος και κοινοτικού. Θα πρέπει για την διάνοιξη νέων δρόμων να εκτιμώνται ιδιαίτερα οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις και να εξυπηρετεί πραγματικές μόνο ανάγκες διακίνησης προϊόντων ή ανθρώπων.

Κύρια πρέπει να υπάρξει βελτίωση του οδικού δικτύου διατοπικής σημασίας και η επικοινωνία μεταξύ οικισμών και κοινοτήτων εντός των ορίων του Δήμου, λόγω και της μεγάλης διασποράς των οικισμών – γειτονιές.

Η *ελαιοκομία* όπως και σήμερα, εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να αποτελεί τον πρώτο και καθοριστικής σημασίας κλάδο για τον οικονομικό τομέα. Άμεση προτεραιότητα πρέπει να είναι η αύξηση της παραγωγικότητας των ελαιώνων, η μείωση του κόστους παραγωγής ελαιολάδου ώστε να μπορέσει να αντιμετωπίσει τον αυξημένο ανταγωνισμό, καθώς και η βελτίωση και εξασφάλιση της ποιότητας του ελαιολάδου.

Προκειμένου να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι είναι ανάγκη:

- Εφαρμογής κλαδέματος καρποφορίας κατά την συγκομιδή ανάλογα με την παραγωγική δυνατότητα των ελαιώνων
- Εξασφάλισης της εδαφικής υγρασίας την περίοδο Μάρτιος – Ιούνιος (εαρινές αρδεύσεις- καταστροφή αυτοφυούς βλάστησης)
- Εφαρμογής του κλαδέματος ανανέωσης
- Αντιμετώπιση των ασθενειών (ιδιαίτερα του δάκου)

- Εφαρμογής προγράμματος βιολογικής καλλιέργειας ελιάς στα πλαίσια της ολοκληρωμένης αγροτικής ανάπτυξης ορεινών περιοχών.

Στην κατεύθυνση της δημιουργίας ενός επιστημονικά τεκμηριωμένου προγράμματος αναμπέλωσης, προτείνονται τα εξής:

- Άμεση εφαρμογή προγράμματος αναμπέλωσης με φυτικό υλικό ανθεκτικό και υγιές, κύρια στην ημιορεινή ζώνη όπου υπάρχουν ξηρικά εδάφη. Στην ορεινή ζώνη μπορεί να εφαρμοστεί σε πολύ περιορισμένη έκταση στα πλαίσια προγράμματος ολοκληρωμένης αγροτικής ανάπτυξης η αναμπέλωση για παραγωγή τοπικά χωρικής οινοποίησης κρασιών καλής ποιότητας τύπου Μαρουβά.
- Καλλιέργεια αμπελιών για νωπή κατανάλωση που θα αφορά κύρια την καλλιέργεια Σουλτανίνας για επιτραπέζια χρήση σε μικρή έκταση αρδευόμενων εκτάσεων με αναμπέλωση και εγκατάσταση σύγχρονων μεγάλης παραγωγικότητας αμπελιών.

Στο μέλλον η καλλιέργεια *θερμοκηπίου* θα προωθηθεί αρκετά αλλά θα αντιμετωπίσει και μεγάλο ανταγωνισμό. Γι' αυτό το λόγο υπάρχει ανάγκη:

- αύξησης της παραγωγικότητας , μείωσης του κόστους παραγωγής μέσω της βελτίωσης των θερμοκηπιακών κατασκευών, αξιοποίησης του ευνοϊκού μικροκλίματος και των ήπιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για θέρμανση – δρόσισμα, έτσι ώστε η παραγωγή να επεκτείνεται σε όλο το έτος.
- Καλής οργάνωσης, δημιουργίας Κοινής Οργάνωσης Παραγωγής Αγροτικού Συνεταιρισμού (ΚΟΠΑΣ) για βελτίωση της διακίνησης και εμπορίας παραγωγής και εξασφάλισης καλύτερων τιμών στον παραγωγό.
- Βελτίωσης της ποιότητας παραγωγής μέσω της βελτίωσης της καλλιεργητικής τεχνικής και αυστηρού ποιοτικού ελέγχου.

Προκειμένου να βελτιωθεί το δίκτυο προώθησης – διακίνησης – εμπορίας των προϊόντων της **καστανιάς** (κάστανο-καστανόχωμα), προτείνεται η συνεταιριστική οργάνωση των παραγωγών της. Επιπλέον με αυτό τον τρόπο θα διασφαλιστεί και το εισόδημά τους, επιτυγχάνοντάς καλές τιμές πώλησης.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που πλήττουν την **κτηνοτροφία** μπορούν να παρθούν μέτρα όπως:

- Για οικόσιτη/ημιοικόσιτη προβατοτροφία: εξυγίανση/βελτίωση πληθυσμού, βελτίωση της διατροφής ειδικά κατά την περίοδο της κνοφορίας και γαλακτικής περιόδου με ζωοτροφές που θα παράγουν οι ίδιοι οι κτηνοτρόφοι. Για την οικόσιτη προβατοτροφία στις ορεινές περιοχές, είναι ανάγκη να προωθηθεί η εκμετάλλευση επιχειρηματικής μορφής του τύπου –παραδοσιακή ελαιοκαλλιέργεια για την παραγωγή βιολογικού ελαιολάδου- με εκτροφή ημιοικόσιτων προβάτων στην αυτοφυή βλάστηση που θα αναπτύσσεται στους ελαιώνες και συμπληρωματική διατροφή με παραγωγή ζωοτροφών.
- Για την ποιμενική προβατοτροφία: είναι ανάγκη να υπάρξει μελέτη αξιοποίησης των βοσκοτόπων με έργα υποδομής και φυτοτεχνικής βελτίωσης της γεωργικής γης που εγκαταλείπεται, ώστε να γίνει βαθμιαία βοσκότοπος, ενώ παράλληλα, να μειωθεί ο αριθμός των εκτρεφόμενων προβάτων ώστε να συμβαδίζει με την βοσκοϊκανότητα των βοσκοτόπων, να εξυγιανθεί ο πληθυσμός με κτηνιατρική υποστήριξη, να ιδρυθούν σταθμοί πρόσμιξης του γάλακτος και να ενεργοποιηθεί η συμμετοχή των συνεταιρισμών προκειμένου να οργανωθεί η διακίνηση και εμπορία των κτηνοτροφικών προϊόντων.

Αυτά τα μέτρα αφορούν και την οικόσιτη/ποιμενική αιγοτροφία.

Όσον αφορά τον **τουρισμό**, έμφαση πρέπει να δοθεί, αναφορικά με τις:

- *Συμβατικές μορφές τουρισμού*, στην διερεύνηση και διατύπωση προϋποθέσεων και δυνατοτήτων για την καλύτερη οργάνωση και προώθηση του τουριστικού προϊόντος,
- *Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού* (οικολογικός – αγροτουρισμός-ορεινός – επιστημονικός – καταδυτικός - πολιτιστικός κ.ά.), να εξεταστούν δηλαδή και να εκτιμηθούν οι συγκεκριμένες δυνατότητες της περιοχής και οι όροι και προϋποθέσεις για την ανάπτυξή τους.

Μεταξύ των στόχων αναφορικά με τον τομέα των ανθρώπινων πόρων, είναι τα εξής:

- αξιοποίηση των υφιστάμενων ανθρώπινων πόρων με την επαγγελματική εκπαίδευση που έχει ως στόχο την βελτίωση των τεχνικών και ιδιαίτερα του γεωργο-κτηνοτροφικού τομέα,
- ανάπτυξη νέων επαγγελμάτων και δραστηριοτήτων (κοινωνική αγορά, περιβάλλον, τουρισμός, υπηρεσίες, νέες παραγωγικές δραστηριότητες),
- δημιουργία υποδομών σε ενέργειες soft που θα στηρίζουν τις παραγωγικές δραστηριότητες, υψηλής εξειδίκευσης και αποδοτικότητας,
- ανάπτυξη συστημάτων πληροφόρησης για την ανάπτυξη και τις προοπτικές της αγοράς εργασίας,
- επαγγελματικός προσανατολισμός και εξειδίκευση ειδικά των νέων και των γυναικών για την ανάπτυξη επαγγελματικών και επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

Στον τομέα των *κοινωνικών υποδομών* και συγκεκριμένα στο χώρο της υγείας, προτείνονται:

- Εξοπλισμός των αγροτικών ιατρείων με τον βασικό ιατρικό εξοπλισμό (κλιβάνους, καρδιογράφους, κ.ά.)
- Έγκαιρη στελέχωση των αγροτικών ιατρείων και περιορισμός των αποσπάσεων των αγροτικών ιατρών.

Στον τομέα του *αθλητισμού* απαιτείται η ολοκλήρωση των Δημοτικών Αθλητικών Κέντρων (γηπέδων μπάσκετ και βόλλευ) στα δημοτικά διαμερίσματα Αμυδαλοκεφαλίου και Έλους για την κάλυψη των αθλητικών αναγκών των δημοτών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΗΓΕΣ

1. Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος, Ε.Σ.Υ.Ε.
2. Στατιστική Υπηρεσία Χανίων
3. Δήμος Ινναχωρίου
4. Σύλλογος Τουριστικών Καταλλυμάτων Κισσάμου
5. Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κισσάμου
6. Διεύθυνση Γεωργίας Ν.Χανίων
7. www.hania.gr
8. www.ypes.gr
9. www.minagric.gr
10. Ενημερωτικό φυλλάδιο: Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου 2000-2006», Υπουργείου Γεωργίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Μεταναστευτικά πουλιά που εμφανίζονται στην περιοχή της Ελαφονήσου

Καστανιές στην περιοχή του Έλους

Μεταμόρφωση Σωτήρος δ.δ Κεφαλιού

Αγία Τριάδα στο δ.δ Βλάτους

Άγιος Νικόλαος στο δ.δ Έλους

Άγιος Ελευθέριος στο δ.δ Βάθης

Δασοβοτανικός Κήπος στο δ.δ Βλάτους

Εγκαταστάσεις γηπέδου & μπάσκετ στα
Λιβάδια

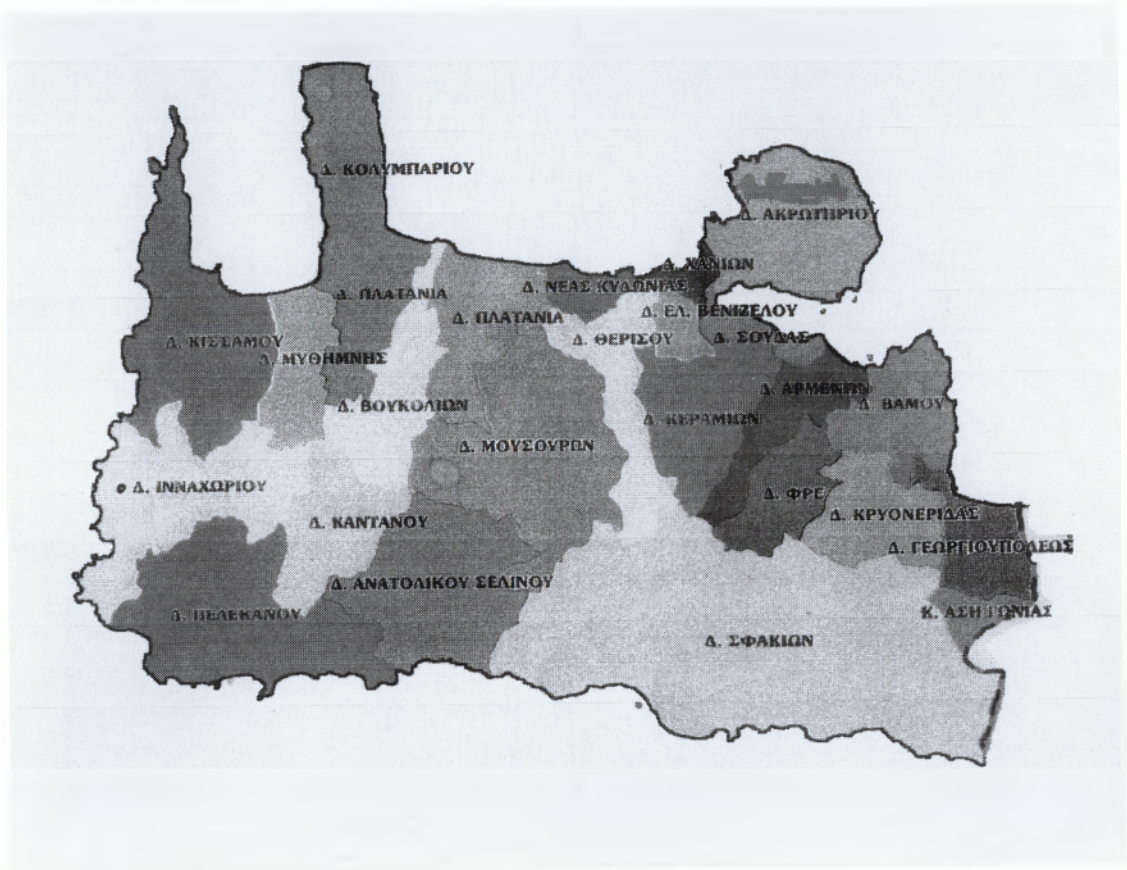

Αντιπλυμμηρικό δ.δ Έλους

Παραδοσιακά πέτρινα ενοικιαζόμενα δωμάτια στο δ.δ Κεφαλίου

ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ